

Broj: 08-11-3-2979-12/23
Sarajevo, 15. 7. 2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/p Elvedin Okerić, predsjedavajući

Ul. Reisa Džemaludina Čauševića br. 1
71 000 Sarajevo

E-mail: predsjedavajuci@skupstina.ks.gov.ba

PREDMET: Dostava Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2023. godinu.

Poštovani,

U skladu s članom 16. stav 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06), Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH dostavlja Vam Izvještaj o finansijskoj reviziji Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2023. godinu na e-mail adresu: predsjedavajuci@skupstina.ks.gov.ba.

Ukoliko smatrate potrebnim, možemo, u skladu s mogućnostima, osigurati predstavnika Ureda za reviziju na raspravi Izvještaja o finansijskoj reviziji Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ radi eventualnih pojašnjenja i boljeg razumijevanja revizijskih nalaza.

S ciljem dobivanja povratnih informacija o poduzetim aktivnostima na osnovu našeg Izvještaja, poželjno bi bilo da nas blagovremeno obavijestite o usvojenim zaključcima u vezi s predmetnim Izvještajem.

S poštovanjem,

Prilog:

- kao u tekstu

Dostavljeno:

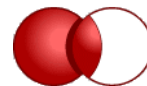
- Naslovu
- Dosje
- a/a

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNE USTANOVE OPĆA BOLNICA „PRIM. DR. ABDULAH NAKAŠ“

2023.

Broj: 01-02-08-11-3-2979-8/23

Sarajevo, juli 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	7
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	8
1.	UVOD	8
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	8
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	10
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	14
5.1	Izrada i donošenje finansijskog plana i programa rada	14
5.2	Izveštavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	16
6.1.1	Prihodi	16
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	17
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti.....	17
6.1.2	Rashodi.....	18
6.1.2.1	Poslovni rashodi	18
6.1.2.1.1	Troškovi sirovina i materijala	18
6.1.2.1.2	Utrošena energija i gorivo.....	19
6.1.2.1.3	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	19
6.1.2.1.4	Amortizacija.....	22
6.1.2.1.5	Troškovi primljenih usluga	22
6.1.2.2	Ostali rashodi i gubici	22
6.1.3	Finansijski rezultat.....	22
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	23
6.2.1	Dugoročna imovina.....	23
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	23
6.2.1.2	Finansijska imovina po amortizovanom trošku	25
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	25
6.2.2.1	Zalihe	25
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca	26
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	26
6.2.3	Kapital.....	26
6.2.4	Obaveze.....	27
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	27
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	27
6.2.5	Popis imovine i obaveza	28
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	29
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	29
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	29
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	29
8.	JAVNE NABAVKE	30
9.	FINANSIJSKA KONSOLIDACIJA	35
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	37
V.	PRILOZI	40
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	40
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	40

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ (u daljnjem tekstu: Bolnica)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o tokovima gotovine – Izveštaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Bolnice na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. U kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, utvrdili smo da nema ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

U sastavljanju finansijskih izvještaja direktor je odgovoran za procjenjivanje sposobnosti Bolnice da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako direktor ili namjerava likvidirati Bolnicu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovila Bolnica.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Bolnice;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Bolnice da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Bolnice za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Nije izvršen cjelovit popis imovine i obaveza, jer njime nisu obuhvaćena zemljišta, sredstva u pripremi, odgođeni prihodi i rezervisanja, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. To nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);**
- 2. Za javne nabavke procijenjene vrijednosti u iznosu od 6.950.000 KM nije sačinjavana tenderska dokumentacija na način da daje potpune informacije o uslovima i postupku dodjele ugovora. Vrednovanje ponuda za pojedine lotove kod nabavke lijekova nije vršeno u skladu s odredbama tenderske dokumentacije.**
Za radove ugovorene vrijednosti u iznosu od 892.776 KM izvođači nisu uvedeni u posao u rokovima utvrđenim zaključenim ugovorima. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i zaključenim ugovorima (tačka 8. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Bolnice u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- U radni odnos na određeno vrijeme primljena su 52 zaposlenika, bez javnog oglašavanja, po osnovu Uredbe Vlade Kantona Sarajevo o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo (tačka 4. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedio namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Bolnice, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 15. 7. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Poduzeti aktivnosti s ciljem usaglašavanja Statuta s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.	4.
2.	Preispitati odredbe Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u dijelu utvrđenog broja potrebnih izvršilaca, uvažavajući odredbe Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH.	4.
3.*	Osigurati sistem izvještavanja o rizicima, u skladu sa odredbama Politika i procedura procjene rizika i upravljanje rizikom.	4.
4.	Prijem u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.	4.
5.	Utvrditi plan rada i razvoja Bolnice u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom Bolnice, a finansijski plan blagovremeno razmatrati, te ga u slučaju potrebe u skladu s njegovim ciljevima revidirati i usaglasiti.	5.1
6.	Sačinjavati i podnositi tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Upravnom odboru, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.	5.2
7.	Knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, medicinskog potrošnog materijala i medicinskog gasa vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.	6.1.2.1.1
8.	Uskladiti Pravilnik o radu s odredbama kolektivnih ugovora u dijelu kojim se regulišu nagrađivanja zaposlenih.	6.1.2.1.3
9.	Redovan rad, uključujući i dežurstva, obavljati do broja sati koji je utvrđen kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu.	6.1.2.1.3
10.	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
11.*	Izvršiti cjelovit popis imovine i obaveza Bolnice, a usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, te imenovanje komisija za popis vršiti u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o popisu.	6.2.5
12.	Utvrditi vrijednost tuđe imovine date na korištenje Bolnici, te tuđu imovinu i promet lijekova i potrošnog materijala koji se finansira iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH evidentirati u vanbilansnoj evidenciji, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.	7.

13.*	Tendersku dokumentaciju sačinjavati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, a vrednovanje ponuda vršiti u skladu s odredbama tenderske dokumentacije.	8.
14.	Izvođače uvoditi u posao u skladu sa rokovima utvrđenim zaključenim ugovorima, a u slučaju neispunjavanja preuzetih obaveza izvođača u utvrđenim rokovima poduzeti aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima.	8.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (3)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Program rada i finansijski plan prihoda i rashoda za 2023. godinu sa projekcijom plana za 2024. i 2025. godinu;
 - Zakon o ustanovama;
 - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
 - Zakon o zdravstvenoj zaštiti;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima,
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti medicinskih sestara i tehničara i zdravstvenih tehničara svih profila i nivoa obrazovanja na teritoriji Kantona Sarajevo;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika na području djelatnosti zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo;
 - Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo;
 - Statut Bolnice;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Bolnica je pravni sljednik zdravstvenih ustanova koje su postojale unutar istih kapaciteta u različitim periodima i pod različitim nazivima: Vojna bolnica (1866–1992), koja je 1992. godine registrovana kao Državna bolnica „Sarajevo“, a od 2000. godine Javna ustanova „Opća bolnica Sarajevo“, dok je pod sadašnjim nazivom Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ registrovana od 2006. godine. Skupština Kantona Sarajevo je 5. 3. 2012. godine Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“² preuzela prava i obaveze osnivača.

Javna ustanova Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ je javna zdravstvena ustanova koja je osnovana u cilju pružanja usluga specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite na sekundarnom nivou i dijelom tercijarnom nivou, u skladu sa članom 98. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, na području Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Kanton), i to: dijagnostike, liječenja, medicinske rehabilitacije, zdravstvene njege bolesnika i prehrane bolesnika s područja Kantona, na osnovu referalnog upućivanja iz primarne zdravstvene zaštite, privatnog sektora ili na vlastiti zahtjev korisnika zdravstvene usluge.

Unutrašnja organizacija i način rada Bolnice utvrđeni su Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta koji je donio Upravni odbor 15. 9. 2022. i izmjenama i dopunama koje su donesene 2. 2. 2023. godine, na koje je Ministarstvo zdravstva Kantona dalo saglasnost. Na 31. 12. 2023. godine u Bolnici je od sistematizovanih 1.450 bilo popunjeno 848 radnih mjesta, od čega je 666 zaposlenika medicinskog kadra i 182 zaposlenika nemedicinskog kadra (administrativno, tehničko i ostalo osoblje).

Sjedište Bolnice je u Ulici Silvija Strahimira Kranjčevića br. 12, Sarajevo.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Bolnice za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do jula 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Bolnice za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Bolnica je postupila u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 7/12 i 28/18

Revizijom je konstatovano da su preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvršeno je usklađivanje Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sa članom 20a. Zakona o radu u dijelu da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure javnog oglašavanja.
2.	Funkcija interne revizije uspostavljena je u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru i FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH. Sistematizovana su tri radna mjesta (rukovodilac interne revizije i dva revizora), a na 31. 12. 2023. godine popunjeno je mjesto rukovodioca i jednog revizora.
3.	Prilikom donošenja Programa rada i finansijskog plana prihoda i rashoda osigurano je dosljedno provođenje „Odluke o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo“. Planovi su sačinjavani u rokovima i sa propisanim sadržajem.
4.	Odredbe potpisanih ugovora o zakupu poslovnih prostora su preispitane, obračunata je realna potrošnja i potpisani su aneksi ugovora sa svim zakupcima poslovnih prostora.
5.	Izvršeno je sudsko poravnanje i nagodba u toku 2019. godine, s ciljem naplate potraživanja od „PZU – Moja klinika“ Sarajevo po osnovu neplaćenih režijskih troškova i zakupa poslovnog prostora u objektu Bolnice.
6.	Zahtjevi za refundacije bolovanja preko 42 dana Zavodu se ispostavljaju svakog mjeseca.
7.	Prihodi i rashodi iskazani su u obračunskom periodu u kojem su i nastali, u skladu sa Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje.
8.	Rashodovanje stalnih sredstava vršeno je uz dosljedno provođenje donesenih odluka i rješenja Upravnog odbora i direktora, u dijelu koji se odnosi na njihovu prodaju, uništenje ili doniranje.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Sistem internih kontrola je djelimično uspostavljen s obzirom na to da je donesena mapa poslovnih procesa, registar rizika, Pravilnik o finansijskom upravljanju i kontroli. Međutim, nije vršeno izvještavanje o upravljanju rizicima u Službi, a pojedine interne akte potrebno je uskladiti sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima.
2.	Provođenje procedura za nabavku roba, usluga i radova vršeno je uz poštovanje principa i odredbi Zakona o javnim nabavkama u dijelu efikasnog korištenja javnih sredstava. Međutim, po preporuci nije postupljeno u dijelu koji se odnosi na utvrđene nepravilnosti prilikom sačinjavanja odredbi tenderske dokumentacije, ocjene ponuda, kao i kašnjenja u uvođenju dobavljača u radove.
Nerealizovane preporuke	
1.	Prilikom popisa stalnih sredstava na zalihama osigurati dosljedno poštovanje članova 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 14 preporuka, od čega je 11 novih i tri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (dvije djelimično realizovane i jedna nerealizovana).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i usklađenost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je osam preporuka, od kojih su četiri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije su djelimično implementirane, a za dvije preporuke nisu preduzete aktivnosti.

Implementacijom (većeg broja) preporuka datih u pismu menadžmentu rukovodstvo je pokazalo spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Bolnica u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Osnovni opći akt Bolnice je **Statut**, koji je Upravni odbor donio 9. 12. 2013. godine, uz saglasnost koju je 21. 5. 2014. dala Skupština Kantona. Donošenjem ovog Statuta prestao je sa važenjem Statut donesen 2008. godine. Njime su uređena osnovna pitanja vezana za rad Bolnice i to: naziv i sjedište, djelatnost Bolnice, izvori i način obezbjeđenja sredstava Bolnice, način raspolaganja viškom prihoda nad rashodima i pokriće viška rashoda nad prihodima, međusobna prava i obaveze osnivača i Bolnice, imenovanje direktora i organa upravljanja, stručna tijela Bolnice i dr. **Statut nije usaglašen sa članom 63. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, jer njime nije uređen iznos sredstava za osnivanje i početak rada Bolnice. Članom 11. Odluke o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ i članom 12. Statuta definisano je da je osnivač supsidijarno odgovoran za obaveze Bolnice do visine osnivačkog uloga. Statutom nije uređen iznos sredstava za osnivanje i početak rada, a Bolnica nema upisan osnovni kapital, niti ima iskazan kapital u poslovnim knjigama.**

Rukovodstvo je donijelo Kodeks poslovnog ponašanja, kojim su definisane osnovne smjernice poslovne etike, poslovnog bontona i poslovne kulture odijevanja zaposlenih. Kodeks je objavljen na internet stranici Bolnice. Šefovi odjeljenja i odsjeka su odgovorni za pridržavanje odredaba ovog dokumenta u organizacionim jedinicama u cjelini ili timovima koje vode.

Bolnica radi sa značajno manjim brojem izvršilaca u odnosu na sistematizaciju. Na 31. 12. 2023. popunjenost je iznosila 58,5%. Skrećemo pažnju da navedeno može uticati na vršenje djelatnosti Bolnice. **S obzirom na to da Bolnica funkcionira s 58,5% popunjenih sistematizovanih radnih mjesta, postavlja se pitanje adekvatnosti nivoa popunjenosti za blagovremeno obavljanje poslova, odnosno pitanje osnovanosti sistematizovanog broja radnih mjesta. Napominjemo da bi se prilikom sačinjavanja sistematizacije trebale uzeti u obzir odredbe Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, kojom je utvrđen normativ zdravstvene zaštite, koji čini normativ medicinskog kadra i vremena. Normativ kadra se u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti izražava kroz sastav radnog tima i broj postelja na jedan radni tim, po specijalnosti.**

Bolnica je u aprilu 2017. godine imenovala koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu.

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da je Bolnica donijela Registar rizika kojim su utvrđeni rizici, vjerovatnoća nastanka, postojeće kontrole, te planirane akcije. Također, u 2023. godini donesena je i Strategija upravljanja rizicima. Bolnica je u 2021. godini donijela Politike i procedure procjene rizika i upravljanje rizikom. Ovim aktom utvrđeno je da Komisija za upravljanje rizikom priprema objedinjeni izvještaj o upravljanju rizicima u Bolnici prema koordinatoru za finansijsko upravljanje i kontrolu. **Provedenom revizijom konstatovali smo da se izvještavanje o aktivnostima preduzetim na upravljanju rizicima nije vršilo.**

Bolnica je usvojila značajan broj internih akata i procedura s ciljem uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sistema internih kontrola: Pravilnik o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o blagajničkom poslovanju, Pravilnik o popisu imovine, obaveza i potraživanja, Pravilnik o javnim nabavkama i dr.

U novembru 2023. godine Bolnica je donijela i mapu poslovnih procesa. Mapa poslovnih procesa i registar rizika uneseni su u PIFC bazu podataka Federalnog ministarstva finansija.

Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. sačinjen je i dostavljen Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo. U okviru Izvještaja utvrđene su mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama (veće uključivanje šefova odjela u sistem finansijskog upravljanja i kontrole, završiti interne procedure i izvršiti reviziju postojećih ako je to neophodno i dr.).

Bolnica je provela 31 javni oglas tokom 2023. godine putem kojih je primljen 171 zaposlenik, od čega 56 zaposlenika na neodređeno vrijeme i 115 zaposlenika na određeno vrijeme na različite pozicije. Revizijom nismo utvrdili nepravilnosti prilikom postupka prijema zaposlenika u radni odnos putem javnog oglašavanja u Bolnici.

Osim zapošljavanja putem javnog oglašavanja vršeno je i zapošljavanje po Uredbi o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriju Kantona Sarajevo,³ koju je Vlada Kantona donijela u maju 2021. godine. Donesena je i jedna izmjena i dopuna Uredbe u martu 2022. godine. Ovom Uredbom propisan je postupak prijema u radni odnos u zavodima, agencijama, direkcijama, upravnim organizacijama, pravnim licima sa javnim ovlaštenjima na teritoriji Kantona, grada ili općine, kao i javnim ustanovama i javnim preduzećima čiji je osnivač Kanton, grad ili općina, te u privrednim društvima u kojima Kanton, grad ili općina učestvuje sa više od 50% ukupnog kapitala osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno.

³ „Sl. novine Kantona Sarajevo“ br. 19/21 i 10/22 i 28/23

Uredbom je omogućen prijem u radni odnos bez postupka javnog oglašavanja u slučaju: otkaza sa ponudom izmijenjenog ugovora o radu u skladu sa Zakonom o radu i pravilnikom o radu poslodavca, osim izmjene u pogledu trajanja ugovora o radu, prijema u radni odnos po programima zapošljavanja javnih službi za zapošljavanje, koji se provode u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, neophodnog hitnog radnog angažovanja zbog iznenadnog povećanja obima posla, sprečavanja veće štete, kvara, a najduže do tri mjeseca u kojem se mora okončati postupak prijema i neophodnog hitnog angažovanja zbog elementarne nepogode, epidemije, trovanja i sl., a najduže do 12 mjeseci. **Bolnica je prema dostavljenom pregledu po ovom osnovu u toku 2023. godine primila u radni odnos na određeno vrijeme 52 zaposlenika.** Uvidom u revidirani uzorak i ugovore o radu zaposlenici, kao i zapisnike komisije za izbor kandidata za prijem u radni odnos na određeno vrijeme konstatovali smo da su zaposlenici u najvećem broju slučajeva primljeni u radni odnos po osnovu člana 5.stav (1) tačka (c), odnosno u slučaju neophodnog hitnog radnog angažovanja zbog iznenadnog povećanja obima posla, sprečavanja veće štete, kvara, a najduže do tri mjeseca u kojem se mora okončati postupak prijema u skladu s odredbama Uredbe. Najvećim dijelom radi se o medicinskom kadru. Bolnica je donosila Odluke o hitnom prijemu zaposlenika po osnovu Saglasnosti za prijem u radni odnos od nadležnog Ministarstva. Također, Bolnica je slala Molbe za posredovanje za hitno potreban kadar Javnoj ustanovi „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ kako bi im uputili kandidate na razgovor. Prema dva revidirana Zapisnika komisija za izbor, svi kandidati s kojima je obavljen razgovor su upućeni od Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, također, komisija je izvršila intervju i odabrala najuspješnije kandidate. Konstatujemo da iako se Bolnica obraćala Javnoj ustanovi „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“ koja joj je upućivala kandidate, nije osigurala transparentnost. **Skrećemo pažnju na to da, iako je Uredbom o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja u cilju osiguranja transparentnosti.**

Shodno navedenom, konstatujemo da sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u potpunosti uspostavljen u dijelu kontrolnog okruženja i upravljanja rizicima u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti s ciljem usaglašavanja Statuta s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti;*
- *preispitati odredbe Pravilnika o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u dijelu utvrđenog broja potrebnih izvršilaca, uvažavajući odredbe Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH;*
- *osigurati sistem izvještavanja o rizicima, u skladu sa odredbama Politika i procedura procjene rizika i upravljanje rizikom;*
- *prijem u radni odnos vršiti nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u skladu sa odredbama Zakona o radu.*

Organi Bolnice

Članom 30. Statuta utvrđeno je da nadzor nad radom i poslovanjem Bolnice vrši Nadzorni odbor. Predsjednika i članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Kantona na prijedlog ministra zdravstva Kantona u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije BiH. Nadzorni odbor ima tri člana od kojih se dva člana imenuju iz reda osnivača, a jedan iz reda stručnih radnika zaposlenih u Bolnici. Mandat predsjednika i članova Nadzornog odbora traje četiri godine. Prema odredbama Statuta, Nadzorni odbor obavlja sljedeće poslove: analizira izvještaj o poslovanju Bolnice, vrši nadzor nad upotrebom sredstava za rad, pregleda godišnji izvještaj o poslovanju i godišnji obračun, pregleda i provjerava urednost i zakonitost vođenja poslovnih knjiga.

Nadzorni odbor je imenovan 4. 11. 2021. godine u sastavu: Mirza Kudić – predsjednik, Sanela Bašić – članica, i Anisa Bajramović – v. d. članica koja je 3. 3. 2022. godine imenovana u stalnu članicu. Nadzorni odbor je tokom 2023. godine održao 13 sjednica (11 redovnih i dvije vanredne), te konstatujemo da je obavljao poslove iz nadležnosti.

Članom 18. Statuta utvrđeno je da je organ upravljanja u Bolnici Upravni odbor koji ima pet članova i čine ga predstavnici: osnivača – tri člana, od kojih jedan mora biti ispred nadležnog ministarstva, i stručnih radnika Bolnice – dva člana od kojih jedan mora biti iz reda zdravstvenih radnika. Upravni odbor donosi Statut Bolnice uz saglasnost osnivača, utvrđuje planove rada i razvoja Bolnice, utvrđuje godišnji program rada Bolnice, donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun i dr. Upravni odbor je imenovan 16. 9. 2021. godine u sastavu: Sead Željo – predsjednik, Emira Tanović-Mikulec, Emina Osmanagić, Salko Pašović i Elvedin Dervišević – članice i članovi. Upravni odbor je u toku 2023. godine održao 30 sjednica. Prema Izvještaju o radu Upravnog odbora od 27. 3. 2024. i uvidom u zapisnike Upravnog odbora u 2023. godini, konstatovali smo da je Upravni odbor obavljao poslove u skladu s odredbama Statuta.

Prema članu 21. Statuta, organ rukovođenja u Bolnici je direktor. Bolnicom rukovodi direktor Ismet Gavrankapetanović kojeg je Upravni odbor imenovao 2. 4. 2021. godine na mandatni period od četiri godine. Direktora Bolnice imenuje i razrješava Upravni odbor uz prethodnu saglasnost ministra zdravstva.

Unutrašnji nadzor nad radom organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika

Bolnica je obavezna provoditi unutrašnji nadzor nad radom svojih organizacijskih jedinica i zdravstvenih zaposlenika u skladu s članovima 192. i 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 49. Statuta. Prema Pravilniku o unutrašnjem nadzoru nad stručnim radom, Bolnica je donijela Plan i program provođenja stručnog nadzora za 2023. godinu. Ovaj Plan nije dostavljen nadležnom kantonalnom Ministarstvu, što je obaveza propisana članom 193. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Bolnica je u decembru 2023. godine sačinila Plan i program provođenja unutrašnjeg nadzora nad stručnim radom za 2024. godinu i 28. 12. 2023. godine ga dostavila Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo.

Izvještaj o obavljenom stručnom nadzoru za 2023. godinu sačinjen je i dostavljen Stručnom vijeću i Upravnom odboru. Stručno vijeće je Izvještaj razmatralo 27. 3. 2024. godine. Upravni odbor je 27. 3. 2024. Zaključkom usvojio Izvještaj o provođenju unutrašnjeg nadzora nad stručnim radom Bolnice za 2023. godinu.

Sigurnosni standardi

U skladu s članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Bolnica je dužna uspostaviti sistem sigurnosnih standarda. Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (u daljnjem tekstu: AKAZ) jedini je nadležni organ u oblasti poboljšanja kvaliteta i sigurnosti zdravstvenih usluga i akreditacije zdravstvenih Bolnica u FBiH.

AKAZ je u februaru 2019. godine donio rješenje o безусловnoj akreditaciji za Bolnicu, sa rokom važenja od četiri godine. Bolnica je u augustu 2023. sa AKAZ-om zaključila ugovor o nabavci usluga reakreditacije Bolnice. U januaru 2024. godine AKAZ je izdao rješenje o akreditaciji i certifikaciji Bolnice.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u Federaciji BiH⁴ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavu jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u Federaciji BiH⁵ Bolnica je u oktobru 2023. godine formirala Jedinicu za internu reviziju.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u Bolnici su za obavljanje interne revizije sistematizovana tri radna mjesta: rukovodilac jedinice i dva interna revizora, od kojih su u oktobru 2023. godine popunjena mjesta rukovodioca i jednog internog revizora. Povelja interne revizije je usvojena 17. 10. 2023. godine. Upravni odbor je donio Odluku o usvajanju Pravilnika o internoj reviziji Bolnice 21. 11. 2023. godine.

S obzirom na to da je jedinica uspostavljena tek krajem 2023. godine, nisu doneseni trogodišnji niti godišnji plan rada interne revizije za 2023. godine, što je osnova za provođenje pojedinačne interne revizije. Strateški plan 2024–2026. godine i Godišnji plan interne revizije za 2024. su sačinjeni u decembru 2023, a direktor ih je usvojio 15. 12. 2023. godine.

Prevenција korupcije

Vlada Kantona je u martu 2022. godine donijela Zaključak kojim usvaja Strategiju za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo 2022–2023. i Akcioni plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo 2022–2023. (u daljnjem tekstu: Akcioni plan).¹ Akcionim planom utvrđena je obaveza svih institucija javnog sektora Kantona da izrade elektronske planove integriteta (do kraja 2022. godine) i obaveza godišnjeg izvještavanja Ureda za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom u Kantonu Sarajevo o provedbi mjera iz plana integriteta (2022. godina i dalje kontinuirano). U skladu s Akcionim planom, Vlada Kantona donijela je Zakon o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo,¹ kojim je utvrđeno da su sve institucije obavezne u roku od 30 dana od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti pravilnik kojim se uređuje postupak internog prijavljivanja korupcije; u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti vlastite planove integriteta i javno ga objaviti na svojoj web stranici; dostavljati Uredu za borbu protiv korupcije i upravljanja kvalitetom u Kantonu Sarajevo izvještaj o provođenju planova integriteta do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu; imenovati ovlašteno lice ili više njih za prijem prijave korupcije i za postupanje po prijavama korupcije, te imenovati menadžera integriteta.

Bolnica je u decembru 2022. godini donijela Plan integriteta, u skladu sa Zakonom o prevenciji i suzbijanju korupcije u Kantonu Sarajevo⁶ i Uputstvom za izradu i provođenje plana integriteta institucija javnog sektora u Kantonu kojeg je donijela Vlada Kantona u oktobru 2022. godine. Donesene su i dvije izmjene i dopune Plana integriteta od 3. 2. 2023. godine i 20. 9. 2023. godine. Planom integriteta utvrđeni su rizici od korupcije i drugih oblika narušavanja integriteta u Bolnici, definisani faktori rizika, te utvrđene preventivne mjere za smanjenje rizika od korupcije i narušavanja integriteta. Također, Bolnica je u oktobru 2022. godine usvojila Pravilnik o postupku internog prijavljivanja korupcije i postupanju po prijavama u Bolnici, te 26. 9. 2022. imenovala ovlašteno lice za prijem i postupanje po prijavama korupcije. Za 2023. godinu dostavljene su dvije prijave korupcije. Bolnica je dostavila i Izvještaj o provođenju plana integriteta za 2023. godinu u kojemu je navela da je od planiranih 62 mjere za prevenciju korupcije u 2023. godini provela 56 mjera i realizovala 90,3% mjera.

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje finansijskog plana i programa rada

Krajem decembra 2022. godine započeta je izrada finansijskog plana na način da su svim šefovima organizacionih jedinica dostavljeni zahtjevi za dostavljanje plana zdravstvenog programa odjeljenja za 2023. godinu. Imajući u vidu da Zavod nije donio finansijski plan na vrijeme, budući da je Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zavod) imao privremeno finansiranje, Upravni odbor Bolnice je u januaru 2023. godine donio Odluku o privremenom finansiranju za prva tri mjeseca 2023. godine. Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo je 30. 3. 2023. godine od Bolnice zatražilo dostavu Programa sa mišljenjem Zavoda. Krajem aprila Bolnica je od Zavoda zatražila mišljenje, a u maju je Zavod dostavio pozitivno mišljenje na dostavljeni Program.

⁶ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 35/22 i 42/22

Program rada i finansijski plan prihoda i rashoda Bolnice za 2023. sa projekcijom za 2024. i 2025. godinu (u daljnjem tekstu: Program) donio je Upravni odbor Bolnice 11. 5. 2023. godine. Ovim aktom planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 63.889.097 KM. Najznačajniji iznos planiranih prihoda (58.586.000 KM) odnosi se na prihode od Zavoda za usluge zdravstvene zaštite. Najznačajniji iznos planiranih rashoda (42.737.262 KM) odnosi se na plaće i naknade zaposlenih.

U maju je ovaj Program dostavljen resornom Ministarstvu. Skupština Kantona je u novembru 2023. godine dala saglasnost na njega.

Bolnica ima usvojene procedure o izradi finansijskog plana i plana poslovanja. Također, u obavezi je primjenjivati Odluku o metodologiji izrade godišnjih programa rada sa finansijskim planom i izvještaja o radu i finansijskom poslovanju javnih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo (u daljnjem tekstu: Odluka).⁷ Program je sačinjen u skladu sa Odlukom i internim aktima Bolnice. Uvidom u Proceduru za izradu godišnjeg plana i programa Bolnice konstatovali smo da Procedurom nije utvrđeno da se konačan dokument plana i programa rada Bolnice dostavlja Ministarstvu finansija Kantona, iako je ova obaveza utvrđena Odlukom.

Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja zdravstvene ustanove, kako je propisano članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 20. Statuta Bolnice.

Finansijskim planom predviđeni prihodi i rashodi, te njihovo izvršenje, iskazani su u tabeli:

u KM

R. br.	Pozicija	Plan za 2023. godinu	Ostvareno u 2023. godini	Ostvareno u 2022. godini	Indeks (4/3)*100
1	2	3	4	5	6
I	Prihodi	63.889.097	59.845.929	55.602.459	93,7
II	Rashodi	63.889.097	59.285.024	55.129.890	92,8
III (I-II)	Višak prihoda nad rashodima	-	560.905	472.569	-

Obavljenom revizijom konstatovano je prekoračenje ostvarenih rashoda na poziciji troškova investicionog održavanja (416.639 KM) i ostalih troškova i rashoda (481.718 KM), kao i značajno manje ostvarenih rashoda u odnosu na planirane na pojedinim pozicijama, što u konačnici predstavlja manje ostvarenje rashoda u ukupnom iznosu od 4.604.072 KM. Najznačajnije manje ostvarenje planiranih rashoda konstatovano je kod: plaća i naknada (3.079.870 KM), troškova lijekova (1.878.858KM) i potrošnog materijala za laboratorijsku dijagnostiku (514.904 KM). Istovremeno, prihodi su u 2023. godini ostvareni u iznosu od 59.845.929 KM, što je za 4.043.168 KM manje od planiranog iznosa.

Iako su konstatovana odstupanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda, kako ukupnih tako i po pojedinačnim pozicijama iskazanim u finansijskom planu Bolnice, u toku 2023. godine nisu vršene izmjene i dopune finansijskog plana za 2023. godinu kojim bi se izmijenili planirani iznosi prihoda i rashoda u skladu sa realizacijom i očekivanjima.

Osim toga, Upravni odbor nije utvrdio plan rada i razvoja zdravstvene ustanove, kako je propisano članom 65. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 20. Statuta Bolnice.

Preporuka:

- **utvrditi plan rada i razvoja Bolnice u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Statutom Bolnice, a finansijski plan blagovremeno razmatrati, te ga u slučaju potrebe u skladu s njegovim ciljevima revidirati i usaglasiti.**

⁷ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br. 23/09

5.2 Izvještavanje

Nadzorni odbor sačinio je Izvještaj o radu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine. Donesena je Odluka o izvršenom nadzoru nad poslovanjem Bolnice za 2023. godinu kojom se prihvata Izvještaj o finansijskom poslovanju.

U skladu sa odredbama Statuta, Upravni odbor dužan je najmanje jednom godišnje Osnivaču podnijeti izvještaj o poslovanju Bolnice. Također, Odlukom o metodologiji utvrđeno je da su javne zdravstvene ustanove, čiji je osnivač Skupština Kantona Sarajevo, dužne da uz izvještaj o radu i finansijskom poslovanju dostave i ovjerene obrasce godišnjeg obračuna poslovanja. Rokovi podnošenja izvještaja Statutom niti navedenom Odlukom nisu propisani. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju za 2023. godinu Upravni odbor je usvojio 14. 5. 2024. godine i dostavljen je Ministarstvu zdravstva.

Direktor je 25. 3. 2024. podnio Izvještaj o radu koji je Upravni odbor usvojio 27. 3. 2024. godine.

Članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da direktor podnosi Upravnom odboru pismeni izvještaj o cjelokupnom poslovanju zdravstvene ustanove jednom tromjesečno. Upravni odbor je dva puta razmatrao izvještaj o poslovanju Bolnice, i to za period od 1. 1. do 30. 6. 2023. i od 1. 1. do 31. 12. 2023. godine. **Shodno navedenom, konstatujemo da se izvještavanje nije vršilo u skladu sa članom 68. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.**

Preporuka:

- **sačinjavati i podnositi tromjesečne izvještaje o cjelokupnom poslovanju Upravnom odboru, u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bolnica je sačinila finansijske izvještaje i dostavila ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Upravni odbor je 28. 2. 2024, u skladu sa članom 20. Statuta, donio Odluku o usvajanju godišnjeg obračuna Bolnice za 2023. godinu.

S obzirom na to da su naknadno utvrđene greške koje se najvećim dijelom odnose na iskazivanje troškova bruto plaća i ostalih naknada zaposlenih i troškova amortizacije na odgovarajućim pozicijama u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva, sačinjeni su i nadležnoj instituciji 25. 4. 2024. podneseni korigovani finansijski izvještaji za 2023. godinu. Korigovane finansijske izvještaje Upravni odbor je usvojio 23. 4. 2024. godine. Izvršenim uvidom u njih potvrdili smo da su rashodi iskazani u skladu sa Pravilnikom.

6.1 BILANS USPIJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su prihodi u iznosu od 59.845.929 KM. Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u tabeli:

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	59.845.929	55.602.459
Prihodi iz ugovora s kupcima	57.014.908	51.432.387
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	1.023.142	51.432.387
Prihodi od pruženih usluga	55.991.766	0
Ostali prihodi i dobici	2.831.021	4.170.072

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 57.014.908 KM i čine 95,27% ukupnih prihoda. Odnose se na prihode od pruženih usluga (55.991.766 KM)⁸ i prihode od prodaje gotovih proizvoda (1.023.142 KM). Najznačajniji dio ostvarenih prihoda od pruženih usluga odnosi se na ostvarene prihode od Zavoda, a na osnovu zaključenog ugovora sa Zavodom o pružanju zdravstvene zaštite osiguranim licima od 5. 4. 2023. godine, aneksa ugovora od 21. 8. 2023. godine i aneksa ugovora od 18. 10. 2023. godine. Ukupni ugovoreni iznos finansiranja za 2023. godinu iznosio je 58.586.000 KM, prvim aneksom uvećan na 58.679.378 KM, a drugim aneksom uvećan na 59.857.081 KM. Ugovorom je definisano da će se naknada za pružanje usluga zdravstvene zaštite doznakačavati u pravilu u mjesečnim tranšama uz izuzetak davanja koja po svojoj namjeni imaju utvrđenu drugačiju dinamiku plaćanja i koja se zdravstvenoj ustanovi doznakačavaju na osnovu zahtjeva čiji je prilog relevantna dokumentacija kojom se dokazuje namjena sredstava.

Napominjemo da Ugovor sa Zavodom nije sačinjen u skladu sa Jedinственom metodologijom i Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, iz razloga što Zavod prilikom planiranja pripadajućih sredstava i ugovaranja zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama nije primijenio ove akte.

Ostvareni prihodi po osnovu zaključenih ugovora i aneksa ugovora su iznosili 54.902.077 KM, od čega se najznačajniji dio odnosi na bruto plaće (36.808.469 KM) i materijalne troškove (13.292.112 KM). Manja realizacija u odnosu na ugovorene vrijednosti je zbog uslovnog finansiranja novih zaposlenja, umanjena i korekcija u skladu sa zaključenim ugovorom (npr. pacijentu nije pružena usluga za koju traži refundaciju od Zavoda), otpremnina i pomoći koje se nisu realizovale i dr.

Obaveza izvještavanja o izvršenim zdravstvenim uslugama nije propisana potpisanim ugovorom između Bolnice i Zavoda. Izvještaj o realizaciji zdravstvenih usluga u bolničkoj i specijalističko konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti je sastavni dio Izvještaja o radu i finansijskom poslovanju koji se nakon što ga usvoji Upravni odbor, dostavlja Zavodu na mišljenje.

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobici

Ostali prihodi i dobici iskazani su u iznosu od 2.831.021 KM, a najvećim dijelom odnose se na prihode od donacija (1.613.967 KM), prihode od ukidanja rezervisanja (507.551 KM) i prihode od zakupa (350.745 KM).

Prihodi od donacija iskazani u iznosu od 1.613.967 KM odnose se najvećim dijelom (1.324.517 KM) na prihode po osnovu obračunate amortizacije na donirana stalna sredstva i stalna sredstva nabavljena iz doniranih novčanih sredstva za njihovu nabavku (prenos s odgođenih prihoda u skladu s odredbama MRS-a 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći).

Prihodi od ukidanja rezervisanja nastali su na osnovu Odluke o rezervaciji i otpuštanju rezervacije sudskih sporova od 22. 2. 2024. godine, te rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih.

Prihodi od zakupa odnose se najvećim dijelom na prihode od zakupa poslovnih prostora pravnim osobama. Za izdate poslovne prostore Bolnica je dobila saglasnost Federalnog ministarstva zdravstva. Prihodi su ostvareni na osnovu faktura koje se izdaju u skladu sa zaključenim ugovorima o zakupu.

⁸ Prihodi po osnovu zaključenog ugovora o pružanju usluga zdravstvene zaštite sa Zavodom su u 2022. godini evidentirani na poziciji prihoda od prodaje gotovih proizvoda.

6.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvještajima iskazani su rashodi u iznosu od 59.285.024 KM. Njihova struktura prikazana je u tabeli:

	u KM	
	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	59.285.024	55.129.890
Poslovni rashodi	58.135.461	54.554.496
Troškovi sirovina i materijala	8.561.066	9.069.981
Troškovi energije i goriva	1.563.426	1.448.260
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	42.577.635	38.986.514
Amortizacija	2.769.562	2.636.966
Troškovi primljenih usluga	2.232.195	2.029.031
Ostali poslovni rashodi i troškovi	431.577	383.744
Ostali rashodi i gubici	1.149.563	575.394

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi su iskazani u visini od 58.135.461 i veći su za 3.580.965 u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajnija uvećanja odnose se na troškove plaća i ostalih primanja zaposlenika.

6.1.2.1.1 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 8.561.066 KM, a najvećim dijelom se odnose na utrošeni medicinski potrošni materijal (2.562.547 KM), utrošene lijekove (1.898.748 KM), utrošeni materijal za dijagnostiku (1.209.171 KM), utrošena medicinska sredstva (834.443 KM).

Prema odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, rashodi se priznaju u bilansu uspjeha kad dođe do smanjenja budućih ekonomskih koristi vezanih za smanjenje imovine ili povećanje obaveza, koje se može pouzdano izmjeriti. Evidencija utrošenih zaliha (lijekova, medicinskog potrošnog materijala, utrošenog materijala za dijagnostiku kao i hrane na skladištu) vodi se u materijalnom knjigovodstvu na nivou dana, a izvještaj o potrošnji na mjesečnom nivou se dostavlja Službi za ekonomsko-finansijske poslove, radi evidentiranja, razduženja zaliha u finansijskom knjigovodstvu. Provedenom revizijom utvrđeno je da se nabavka lijekova, medicinskog potrošnog materijala i materijala za dijagnostiku vrši putem Bolničke apoteke, a nakon toga se za potrebe bolničkih odjela izdaju potrebne količine na osnovu trebovanja. Tokom godine, cjelokupan iznos mjesečnih trebovanja lijekova, materijala za dijagnostiku i medicinskog potrošnog materijala bolničkih odjela knjigovodstveno se evidentira na teret rashoda (utrošak zaliha), iako navedeni lijekovi, materijal za dijagnostiku i potrošni materijali stvarno nisu utrošeni, odnosno određeno vrijeme se nalaze na bolničkim odjelima za čije potrebe su i nabavljeni. Izdate količine zaliha po ovim zahtjevima terete rashode perioda u trenutku izdavanja, a ne u trenutku potrošnje. Vrijednost zaliha usklađuje se na osnovu izvršenog popisa zaliha na odjelima. Na kraju revidirane godine, po rezultatima izvršenog popisa zaliha na odjeljenjima, priznate su zalihe iz priručnih skladišta na odjeljenjima u vrijednosti od 130.318 KM, u korist prihoda po osnovu usklađivanja zaliha materijala. **Prema Pravilniku o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva, u okviru dobitaka od usklađivanja vrijednosti zaliha iskazuje se povećanje neto utržive vrijednosti zaliha na kraju obračunskog perioda, u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe, do visine njihove nabavne vrijednosti (troška nabavke). Evidentiranje zaliha koje se nalaze na stanju u Bolnici, a koje su prethodno isknjižene sa zaliha u korist rashoda, ne predstavlja prihod od usklađivanja vrijednosti zaliha. Navedeno je za posljedicu imalo precijenjene rashode i prihode za 130.318 KM, bez uticaja na finansijski rezultat.**

Pored navedenog, na osnovu uvida u prezentovanu dokumentaciju konstatovali smo da su nabavke medicinskog gasa u Glavnoj knjizi knjigovodstveno evidentirane u okviru grupe konta 101 – Zalihe sirovina, osnovnog i pomoćnog materijala. Međutim, trošak medicinskog gasa se evidentira na osnovu zbirnog iznosa faktura u toku jednog mjeseca i za cjelokupne nabavljene količine u tom mjesecu terete se rashodi perioda, iako on stvarno nije utrošen u momentu evidentiranja rashoda.

S obzirom na navedeno, konstatujemo da knjigovodstveno evidentiranje utroška lijekova, medicinskog potrošnog materijala, materijala za dijagnostiku i medicinskog gasa nije u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje, što je za posljedicu imalo precijenjene rashode i prihode za 130.318 KM, bez uticaja na finansijski rezultat.

Preporuka:

- *knjigovodstveno evidentiranje rashoda lijekova, medicinskog potrošnog materijala i medicinskog gasa vršiti u momentu stvarnog utroška, radi fer i tačnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, u skladu s odredbama Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje.*

6.1.2.1.2 Utrošena energija i gorivo

Utrošena energija i gorivo iskazana je u iznosu od 1.563.426 i najvećim dijelom se odnosi na utrošenu toplotnu energiju u iznosu od 1.077.312 KM i na utrošenu električnu energiju u iznosu od 515.993 KM. Troškovi su nastali po osnovu ispostavljenih mjesečnih faktura za utrošenu električnu i toplotnu energiju.

6.1.2.1.3 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 42.577.635 KM što je za 3.591.121 KM više u odnosu na prethodnu godinu. Uvećanje je nastalo najvećim dijelom kao posljedica uvećanja neto satnice potpisivanjem Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u djelatnosti medicinskih sestara i tehničara i zdravstvenih tehničara svih profila i nivoa obrazovanja na teritoriji Kantona Sarajevo,⁹ Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika na području djelatnosti zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo¹⁰ i Kolektivnog Ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo¹¹ (u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovori), koji su se počeli primjenjivati od 1. 4. 2022. godine. Uvećanja su nastala i uvećanjem neto satnice usljed potpisivanja Izmjena i dopuna Kolektivnih ugovora,¹² koja se počela primjenjivati od 1. 9. 2023. godine i uvećanja minimalne i prosječne plaće u Federaciji BiH.

Strukturu ovih troškova čine:

u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	42.577.635	38.986.514
Bruto plaće zaposlenih	33.877.846	30.365.475
Ostale naknade zaposlenih	8.561.619	8.492.831
Troškovi ost. angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	138.170	128.208

Plaće i naknade Bolnice uređene su Zakonom o radu¹³, Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Bolnice (u daljnjem tekstu: Pravilnik o radu).

Plaća za obavljeni rad i vrijeme provedeno na radu sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće u skladu sa članom 76. Zakona o radu. Osnovna plaća je novčani iznos koji je poslodavac dužan isplatiti radniku za rad sa punim radnim vremenom i normalnim uvjetima rada, a utvrđuje se kao proizvod najniže neto plaće i odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova. Koeficijenti za obračun osnovne plaće utvrđeni su Kolektivnim ugovorima prema grupama složenosti, kao i Pravilnikom o radu, unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Bolnice. Najniža neto plaća se utvrđuje tako što se najniža neto satnica utvrđena Kolektivnim ugovorom množi sa mjesečnim fondom sati. Najniža neto satnica u oblasti zdravstva za područje Kantona Sarajevo iznosila je 2,76 KM do 1. 9. 2023. godine. Izmjenama i dopunama Kolektivnih ugovora najniža satnica je od 1. 9. 2023. godine do 31. 12. 2023. godine uvećana na 3 KM.

⁹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br.20/22

¹⁰ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br.20/22

¹¹ „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br.20/22

¹² „Sl. novine Kantona Sarajevo“, br.42/23

¹³ „Sl. novine FBiH“, br.26/16, 89/18

Osnovna plaća radnika uvećavana je za dodatke po osnovu: minulog rada (0,5–20%), naučnog stepena i počasnog zvanja (3–10%), noćnog rada (50%), rada na dan sedmičnog odmora (15%), rada u dane državnih praznika (40%), prekovremenog rada (25%), uslova rada (5–10%), položajnog dodatka (5–15%) u skladu sa Kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o plaćama i ugovorima o radu. Dodaci za uslove rada se međusobno ne isključuju, ali kumulativno ne mogu preći 15%.

Revizorskim uzorkom smo obuhvatili obračun i isplatu plaća i naknada za april, septembar i decembar 2023. godine. Najviša neto plaća isplaćena u 2023. godini iznosila je 6.863 KM, najniža 653 KM, dok je prosječna ostvarena neto plaća 2.227 KM.

Plaća direktora utvrđena je u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama članova organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo,¹⁴ Uredbom o određivanju visine plaće i naknada organa upravljanja i drugih organa institucija Kantona Sarajevo, kantonalnih javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Kanton Sarajevo¹⁵ i Pravilnikom o određivanju visine plaće direktoru i naknade Upravnom odboru i Nadzornom odboru Bolnice. Uvidom u platne liste direktora konstatovano je da je plaća obračunavana u skladu s navedenim propisima.

Uvidom u Pravilnik o radu konstatovali smo da nije usaglašen sa odredbama kolektivnih ugovora kojim se uređuju prava na plaće i naknade zaposlenih u zdravstvu u dijelu kojim se reguliše nagrađivanje zaposlenih. Kolektivnim ugovorima je utvrđeno da poslodavac može nagraditi zaposlenika po osnovu ostvarenih ušteta racionalizacija i inovacija u procesu rada, u skladu sa Pravilnikom o radu i raspoloživim finansijskim sredstvima. Pravilnikom o radu je utvrđeno da osnovna plaća može biti uvećana za stimulatívni dio, na način da se osnovna plaća uvećava najviše do 20%. Radniku se može odobriti stimulacija u sljedećim slučajevima: kada se rad odvija u posebno otežanim okolnostima ili vanrednim situacijama; kada radnik duži period obavlja poslove koji nisu u opisu njegovog radnog mjesta, a za koje postoji neophodna potreba u Bolnici; kada se radi o deficitarnom kadru, s tim da se deficitarnost utvrđuje odnosom između broja radno angažovanih radnika u odnosu na normativ kadra propisan federalnim, odnosno kantonalnim standardima, zbog povećanog obima posla koji iziskuje blagovremenost i kvalitetno izvršavanje radnih zadataka. Postupajući po preporukama iz Pisma menadžmentu nakon obavljene prethodne revizije za 2023. krajem 2023. godine su započete aktivnosti na izmjenama i dopunama Pravilnika o radu. **Tokom 2023. godine po ovom osnovu isplaćeno je stimulacija u iznosu od 20.115 KM. Odluke o stimulacijama donosi direktor na prijedlog šefova odjeljenja. U odlukama su navedena obrazloženja stimulacija, kao i procentualni iznos koji se odobrava kao uvećanje osnovne plaće. Uvidom u uzorkovanu dokumentaciju utvrđeno je da su se stimulacije isplaćivale u različitim procentima na osnovnu plaću (10% – 20%). Nije prezentovano prema kojim kriterijima se utvrđuje visina procentualnog iznosa uvećanja osnovne plaće.**

Kolektivnim ugovorima je utvrđeno da je puno radno vrijeme radnika 37,5 sati sedmično. Poslodavac može za poslove koji se obavljaju u smjenskom radu ili poslove koji zahtijevaju drugačiji raspored dnevnog, odnosno sedmičnog i mjesečnog radnog vremena odrediti drugačiji dnevni, sedmični i mjesečni raspored radnog vremena, u skladu sa Zakonom o radu, kantonalnim propisom kojim je uređen početak, završetak i raspored radnog vremena zdravstvenih ustanova koje imaju status ugovorene zdravstvene ustanove, a u smislu člana 181. stav 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, Kolektivnim ugovorom kao i pravilnikom o radu zdravstvene ustanove. U slučaju rasporeda radnog vremena u smjenama, turnusima i dežurstva radno vrijeme se svodi na prosječno radno vrijeme na mjesečnom nivou. Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje radnik treba odraditi u tekućem mjesecu na bazi 37,5 sati u toku jedne radne sedmice. Odnosno mjesečni fond sati iznosi 150 sati. Također Kolektivnim ugovorima je utvrđeno da poslodavac ne može odrediti duže radno vrijeme od propisanog zakonom, računajući i vrijeme provedeno na dežurstvu. Članom 41. Pravilnika o radu Bolnice utvrđeno je da je dežurstvo poseban oblik rada kada radnik mora biti prisutan u Bolnici nakon svog redovnog radnog vremena i isto se računa u radno vrijeme.

¹⁴ „Službene novine Kantona Sarajevo“ br.10/16

¹⁵ Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 41/16, 46/16, 5/17, 53/18 i 42/20

Provedenom revizijom i uvidom u platne liste i šiht-liste zaposlenika u više slučajeva utvrđeno je da je iznos mjesečnog broja sati, uključujući broj sati provedenih na dežurstvima, prekoračen. Uvidom u revidirani uzorak platnih listi zaposlenika utvrđeno je da su obavljali puni prosječni mjesečni fond sati, a uz redovan rad konstatovano je obavljanje i do pet dežurstava. Navedeni broj sati je na platnim listama iskazan kao redovan rad, a dežurstva su iskazana u broju obavljenih dežurstava, a ne u satima. Shodno tome, konstatovali smo da su zaposlenici u Bolnici radili znatno veći broj radnih sati redovnog rada, uključujući i dežurstva na mjesečnom nivou, što nije u skladu s odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu. Navedeno je posljedica niske popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta, odnosno manjka kadra.

Odredbama Zakona o radu¹⁶ definisano je da je poslodavac dužan svakodnevno voditi evidenciju o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. U skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, evidencija mora sadržavati podatke o početku i završetku radnog vremena, smjenama i druge podatke o prisustvu radnika na radu. Uvidom u evidencije o radnom vremenu koje se vode u Bolnici konstatovali smo da se vode tri vrste evidencija. Evidencija koja služi za obračun plaće zaposlenika su radni listovi zaposlenika koji su potpisani i na kojima se vodi prisustvo na radu u zbirnom broju sati (7,5 h) i vrsta rada (redovan rad, dežurstvo, pripravnost, prekovremeni rad i dr.). Drugu vrstu evidencija o radnom vremenu vode glavne sestre na odjeljenjima, kao i šefovi odjeljenja. Uvidom u navedene evidencije o radnom vremenu konstatovano je da sadrže podatke o radnom vremenu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu. Treća vrsta evidencija koja se vodi u Bolnici je elektronska evidencija zaposlenika putem kartica. Uvidom u navedene evidencije u toku godine konstatovane su nepravilnosti po kojima je i data preporuka u Pismu menadžmentu. Uvidom u evidencije za decembar 2023. godine nismo utvrdili nepravilnosti, te konstatujemo da je Bolnica postupila po preporuci iz Pisma menadžmentu.

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 8.561.619 KM. Najvećim dijelom se odnose na troškove naknada plaća za vrijeme bolovanja, godišnjih odmora, plaćenog odsustva i dr. (4.825.568 KM) i na troškove ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih (3.734.895 KM).

U strukturi troškova ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih najznačajniji su: naknade za topli obrok (2.144.842 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (519.235 KM), naknade za regres (505.297 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (200.072 KM), naknade u slučaju smrti (176.973 KM) i dr.

Naknada za topli obrok isplaćivala se u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku u skladu sa Pravilnikom o radu i Kolektivnim ugovorima.

Naknade za prevoz isplaćivala se na način da radniku čije je mjesto stanovanja od mjesta rada udaljeno najmanje dva kilometra, pripada naknada za troškove prevoza, do visine najjeftinije cijene mjesečne karte u javnom gradskom ili prigradskom prevozu za tu relaciju. Pravo na ostvarivanje naknade utvrđuje se na osnovu uvjerenja o prebivalištu i prema cjenovniku prevoznika na toj relaciji. Visina se utvrđivala na osnovu visine cijene za gradski i prigradski saobraćaj.

Troškovi otpremnina isplaćivana je u skladu s odredbama Kolektivnih ugovora i Pravilnika o plaćama u visini od u visini od pet prosječnih mjesečnih neto plaća isplaćenih radniku u posljednja pet mjeseci. Uvidom u pojedinačne obračune i isplaćene otpremnine konstatovali smo da je obračun i isplata otpremnina vršena u skladu sa Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu.

Pomoći i naknade troškova sahrane u slučaju smrti isplaćivane su u skladu s Kolektivnim ugovorima u slučaju smrti radnika, članovima porodice na ime troškova sahrane u iznosu od tri prosječne neto plaće ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Radniku se u slučaju smrti člana njegove uže porodice na ime troškova sahrane isplaćuje naknada u iznosu do tri prosječne neto plaća ostvarene u FBiH prema posljednjem objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku. Ukoliko kod poslodavca radi dva ili više članova uže porodice koji ostvaruju prethodno pravo, ovo pravo ostvaruje samo jedan član uže porodice.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 26/16, 89/18

Regres za godišnji odmor isplaćen je u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Regres je prema Odluci direktora od 6. 6. 2023. godine isplaćen u iznosu od 611 KM za 827 zaposlenika.

Konstatujemo da Pravilnik o radu nije usklađen s odredbama kolektivnih ugovora u dijelu kojim se reguliše nagrađivanje zaposlenih, što je imalo za posljedicu obračun i isplatu stimulacija u iznosu od 20.115 KM koje nisu u skladu s kolektivnim ugovorima. Također, zaposlenici u Bolnici su radili znatno veći broj radnih sati redovnog rada, uključujući i dežurstva na mjesečnom nivou, što nije u skladu s odredbama kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu.

Preporuke:

- **uskладiti Pravilnik o radu s odredbama kolektivnih ugovora u dijelu kojim se regulišu nagrađivanja zaposlenih;**
- **redovan rad, uključujući i dežurstva, obavljati do broja sati koji je utvrđen kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu.**

6.1.2.1.4 Amortizacija

Amortizacija je iskazana u iznosu od 2.769.562 KM. Način obračuna amortizacije je pojašnjen u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.1.5 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 2.232.195 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove usluga održavanja (1.616.639 KM) i na troškove ostalih usluga (541.346 KM).

Troškovi usluga održavanja se najvećim dijelom odnose na održavanje medicinske opreme 1.406.417 KM i održavanje građevina 119.570 KM. Troškovi za usluge održavanja opreme kao i tekućeg održavanja su nastali na osnovu provedenih javnih nabavki za ove usluge i zaključenih ugovora ili okvirnih sporazuma. Najveći broj zaključenih ugovora se odnosi na održavanje medicinske opreme kao i održavanje informacionih sistema u Bolnici. U revidiranom uzorku faktura konstatovali smo da Bolnica vrši servisiranje na osnovu ispostavljene narudžbenice. Kao prilog svim revidiranim fakturama dostavljeni su radni nalozi o izvršenim uslugama servisiranja.

6.1.2.2 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 1.149.563 KM i najvećim dijelom se odnose na troškove rezervisanja (886.023 KM), rashodovanja na zalihama materijala i robe (130.667 KM), rashode kamata (87.719 KM).

Troškovi rezervisanja se odnose na rezervisanja po sudskim sporovima. U svrhu primjene MRS 37 – Rezervisanja, nepredvidive obveze i nepredvidiva imovina direktor je 22. 2. 2024. godine donio Odluku o rezervaciji i otpuštanju rezervacije sudskih sporova, a prema izvršenoj procjeni ishoda sudskih sporova.

6.1.3 Finansijski rezultat

Bolnica je iskazala pozitivan finansijski rezultat (višak prihoda nad rashodima) u iznosu od 560.905 KM prije poreza na dobit (porez na dobit od 23.146 KM). Višak prihoda nad rashodima nakon oporezivanja iznosi 537.759 KM. U okviru Odluke o prijedlogu raspodjele dobiti za period 1. 1. 2023. godine do 31. 12. 2023. godine utvrđeno je da se 537.758 KM prebacuje na neraspoređenu dobit.

U skladu sa odredbama Statuta, ukoliko Bolnica po godišnjem obračunu poslovanja iskaže dobit (višak prihoda nad rashodima) ostvareni iznos usmjerava se za obnavljanje i razvoj djelatnosti Bolnice. Pod razvojem djelatnosti podrazumijeva se ulaganje sredstava u nabavku opreme odnosno rekonstrukciju postojećeg prostora za potrebe uvođenja novih metoda rada. Također, utvrđeno je da se ostvarena dobit usmjerava za pokriće gubitaka iz prethodnih godina i za formiranje rezervi.

Upravni odbor je 28. 2. 2024. godine donio Odluku o raspodjeli dobiti za 2023. godinu u okviru koje je predloženo da se ostvarena dobit za 2023. godinu raspodjeli za obnavljanje i razvoj djelatnosti Bolnice i za formiranje rezervi. S obzirom na to da je izvršena korekcija finansijskih izvještaja za 2023. godinu, Upravni odbor donio je 23. 4. 2024. godine novu Odluku o raspodjeli dobiti kojom se predlaže da se ostvarena dobit raspodjeli za obnavljanje i razvoj djelatnosti i za formiranje rezervi.

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA	54.260.557	54.517.933
Nekretnine, postrojenja i oprema	53.753.902	54.009.911
Nematerijalna imovina	6.655	8.022
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	500.000	500.000

Pravilnikom o računovodstvenim politikama definisano je da se dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina početno priznaje po trošku nabavke – nabavnoj vrijednosti. Nakon početnog priznavanja imovine, Bolnica svaku nekretninu, postrojenje i opremu, kao i nematerijalnu imovinu iskazuje po trošku nabavke umanjenu za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja.

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 53.753.902 KM i predstavljaju najznačajniji dio stalnih sredstava. Struktura i promjene na ovoj imovini u 2023. godini daju se u tabeli:

u KM

Opis	Zemljište	Građevinski i objekti	Postr., oprema i namještaj	Transp. sredstva	Ostala mat. imovina	Sredstva u pripremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 Nabavna vrijednost								
na 1. 1. 2023.	2.404.458	60.068.497	48.645.968	163.788	831.325	528.313	217.143	112.859.492
- direktna povećanja u 2023.	0	452.872	1.906.361	0	3.435	2.616.273	0	4.978.941
- prenos sa pripreme	0	0	0	0	0	2.365.675	0	-2.365.675
- otuđenje i rashodovanje	0	0	-704.829	0	0	0	0	-704.829
-ostalo	0	0	0	0	0	0	-96.266	-96.266
na 31. 12. 2023.	2.404.458	60.521.369	49.847.500	163.788	834.760	778.911	120.877	114.671.663
2 Akumulirana amortizacija								
na 1. 1. 2023.	0	19.399.452	39.373.981	76.250	0	0	0	58.849.582
- amortizacija za 2023.	0	516.527	2.235.594	16.073	0	0	0	2.768.194
- otuđenje i rashodovanje	0	0	-700.016	0	0	0	0	-700.016
-ostalo	0	0	0	0	0	0	0	0
na 31. 12. 2023.	0	19.915.879	40.909.559	92.323	0	0	0	60.917.761
3 Neto knjigov. vrijednost								
na 1. 1. 2023.	2.404.458	40.669.145	9.271.986	87.539	831.325	528.313	217.143	53.792.766
na 31. 12. 2023.	2.404.458	40.605.490	8.937.941	71.465	834.760	778.911	120.877	53.753.902

Zemljište je iskazano u iznosu od 2.404.458 KM, a odnosi se na zemljište ispod objekta Bolnice.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 40.605.490 KM, a odnose se na imovinu koja je Odlukom o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanju organizacije i poslovanja Bolnice data na korištenje Bolnici. Povećanje vrijednosti građevinskih objekata u iznosu od 452.873 KM najvećim dijelom (338.642 KM) odnosi se na izvođenje radova na zamjeni postojećeg sistema ventilacije i klimatizacije. Smanjenje vrijednosti odnosi se na obračunatu amortizaciju.

Postrojenja, oprema i namještaj iskazani su u iznosu od 8.937.941 KM, a najvećim dijelom odnosi se na medicinske uređaje i aparate. Uvećanje vrijednosti odnosi se najvećim dijelom na: nabavku medicinske opreme namijenjene saniranju ekonomskih šteta uzrokovanih pandemijom COVID – 19 (388.619 KM),¹⁷ nabavku opreme za vešeraj (630.338 KM), nabavku dijagnostičkih radnih stanica (388.619 KM), nabavku ultrazvučnog aparata za Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo (122.850 KM),¹⁸ doniranu opremu za Odsjek za nuklearnu medicinu od Međunarodne organizacije za atomsku energiju (30.285 KM). Smanjenje vrijednosti odnosi se na obračunati amortizaciju (2.235.594 KM) i rashodovanje opreme u vrijednosti od 4.813 KM (nabavne vrijednosti 704.829 KM i ispravke vrijednosti 700.016 KM).

Ostala materijalna imovina odnosi se na knjige i umjetnička dijela.

Sredstva u pripremi odnose se na građevinske objekte u pripremi (240.664 KM) i postrojenja i opremu u pripremi (538.247 KM).

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama. Sastavni dio Pravilnika je i pregled procijenjenog vijeka trajanja stalnih sredstava po grupama sa pripadajućim stopama amortizacije. Amortizacione stope utvrđene su u procentima od 0,7% (zgrade i druge građevine za pružanje usluga zdravstvene zaštite) do 15% (nematerijalna stalna sredstva, vozila, elektronska oprema).

Rashodovanje stalnih sredstava

U 2023. godini izvršeno je rashodovanje opreme u vrijednosti od 704.829 KM (sadašnja vrijednost ove opreme iznosila je 4.813 KM). Rashodovanje je izvršeno na osnovu odluka direktora iz 2023. godine a vezano za popis imovine i obaveza na 31. 12. 2022. godine. Nisu utvrđene nepravilnosti.

Umanjenje vrijednosti sredstava

Zakonom o računovodstvu i reviziji (članovima 27. do 29.) utvrđena je obaveza procjenjivanja vrijednosti imovine, obaveza i kapitala u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, kao i da procjenu mogu vršiti ovlaštena lica - procjenitelji. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu ili poslovnu vrijednost pravnih lica imovine, obaveza i kapitala, a na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene budućih novčanih primitaka i izdataka u skladu s pravilima struke. Također, MRS-om 36 – *Umanjenje vrijednosti imovine* definisano je da na kraju svakog izvještajnog perioda subjekt procjenjuje ima li indicija da je vrijednost neke imovine umanjena, a ako takve indicije postoje subjekt je dužan izvršiti formalnu procjenu nadoknadivog iznosa. Pored navedenog, Pravilnikom o računovodstvenim politikama utvrđeno je da na datum svakog Izvještaja o finansijskom položaju na kraju perioda, Bolnica će izvršiti procjenu da li je vrijednost stalnih sredstava umanjena, u smislu MRS 16 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Utvrđeno je da prilikom procjenjivanja Bolnica uzima u obzir vanjske i interne izvore informacija.

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine u poslovnim knjigama Bolnice iskazana je u neto iznosu od 53.760.557 KM.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje navedeno je da u nedostatku procjene ovlaštenog procjenitelja, uprava procjenjuje da je iskazana neto knjigovodstvena vrijednost približna iznosu procijenjene fer vrijednosti dugotrajne imovine. **Nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je uprava utvrdila navedeno, odnosno dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je vršena ocjena**

¹⁷ Finansirano iz budžeta Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo

¹⁸ Finansirano kroz kapitalni transfer Grada Sarajeva u Budžetu za 2022. godinu

postojanja pokazatelja da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjena nadoknadive vrijednosti takvih sredstava. Navedeno nije u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o računovodstvenim politikama Bolnice.

Preporuka:

- **na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Vlasništvo nad nekretninama

U zemljišnim knjigama sva imovina se vodi kao imovina Bosne i Hercegovine, izuzev objekta kotlovnice na kojem je kao vlasnik uknjižena Bolnica. Članom 7. Odluke o preuzimanju prava i obaveza osnivača i usklađivanje organizacije i poslovanja Bolnice, utvrđeno je da Bolnica ostvaruje pravo korištenja u skladu sa propisima o zabrani korištenja državnom imovinom, i to do zakonskog regulisanja ove oblasti.

Hipoteke i založno pravo

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da nad nekretninama i pokretnim stvarima nisu upisane hipoteke i založna prava u korist trećih lica.

6.2.1.2 Finansijska imovina po amortizovanom trošku

Finansijska imovina po amortizovanom trošku iskazana je u iznosu od 500.000 KM, a odnosi se na oročena sredstva u Sberbank BH d.d. Sarajevo.

6.2.2 Kratkoročna imovina

Kratkoročna imovina iskazana je u iznosu od 11.722.788 KM, a najvećim dijelom se odnosi na novac i novčane ekvivalente (8.338.676 KM), zalihe (2.678.677 KM) i potraživanja od kupaca (424.791 KM).

6.2.2.1 Zalihe

Zalihe su iskazane u iznosu od 2.678.677 KM, a najvećim dijelom se odnose na medicinska pomagala (1.055.276 KM), lijekove u skladištu (609.645 KM) i medicinska sredstva, lijekove i potrošni materijal u priručnim skladištima na odjeljenjima (304.300 KM).

U skladu sa Pravilnikom o računovodstvenim politikama, zalihe se početno mjere po nabavnoj vrijednosti. Politikama je utvrđeno da se naknadno, za mjerenje zaliha može odabrati i neto prodajna vrijednost ukoliko je niža. Obračun utroška zaliha vrši se primjenom prosječnih ponderisanih cijena. Prosječne ponderisane cijene izračunavaju se prilikom svakog ulaska robe u skladište na osnovu utvrđenih količina i vrijednosti nakon ulaska.

Evidentiranje (zaduženje i razduženje) zaliha u finansijskom knjigovodstvu nije sistemski uvezano s materijalnim knjigovodstvom. Zaduzenje zaliha u finansijskom knjigovodstvu vrši se po svakoj nabavci nakon evidentiranja u materijalnom knjigovodstvu. Evidencija utrošenih zaliha (lijekova, medicinskog potrošnog materijala, kao i hrane na skladištu) vodi se u materijalnom knjigovodstvu na nivou dana, a izvještaj o potrošnji na mjesečnom nivou se dostavlja Službi za ekonomsko-finansijske poslove, radi evidentiranja, razduženja zaliha u finansijskom knjigovodstvu. Nabavka lijekova i medicinskog potrošnog materijala vrši se putem Bolničke apoteke, a nakon toga se za potrebe bolničkih odjela izdaju potrebne količine na osnovu trebovanja. Utrošak lijekova objašnjen je pod tačkom 6.1.2.1.1 Izvještaja.

Na kraju godine, vrijednost zaliha uvećana je za 130.318 KM, na osnovu izvršenog popisa zaliha na odjeljenjima, što je detaljnije obrazloženo u tački 6.1.2.1.1 Izvještaja.

Bolnica nije vršila procjenu vrijednosti zaliha u skladu sa zahtjevima MRS-a – Zalihe.

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca su iskazana u iznosu od 424.791 KM. Najveći dio potraživanja se odnose na potraživanja po fakturama iz 2023. godine od kupca KGH BH d.o.o Sarajevo (285.124 KM) i potraživanja od Zavoda (89.696 KM).

Potraživanja od kupca KGH BH d.o.o Sarajevo su nastala po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora od 774,24 m² koji se nalazi u objektu ul. S. S. Kranjčevićeva 12. Sarajevo. Ugovorena mjesečna zakupnina iznosi 14.040,84 KM sa PDV-om. Cijena zakupnine za godinu dana je 168.490,10 KM. Također, sa KGH d.o.o Sarajevo zaključen je ugovor o zakupu za poslovni prostor 314,96 m² u objektu ul. S. S. Kranjčevića 12, Sarajevo po cijeni od 12 KM po kvadratu ukupno 4.422 KM. Potraživanja od Zavoda su nastala po osnovu Odluke o visini učešća Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u cijeni medicinskih sredstava koja se osiguravaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja prava osiguranih lica Kantona Sarajevo na medicinska sredstva.

Bolnica na datum bilansa nije izvršila procjenu očekivanih kreditnih gubitaka u skladu MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti. U vezi navedenog, ukazujemo na činjenicu da se najveći dio potraživanja odnosi na Potraživanja od kupca KGH BH d.o.o. Sarajevo koja su nastala po osnovu ugovora o zakupu poslovnog prostora i koja se uvidom u pregled otvorenih stavki odnose na 2023. godinu, i na potraživanja od Zavoda za koje naplata nije upitna.

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani su u sljedećim iznosima:

	u KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI	8.338.676	5.698.908
Transakcijski računi	8.285.654	5.686.991
Devizni računi	52.411	10.924
Blagajna – domaća valuta	601	601
Blagajna - strana valuta	10	392

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu od 8.338.676 KM. Najvećim dijelom odnose se na novčana sredstva na transakcijskim računima u ASA banci, u stranoj i domaćoj valuti. Otvorena su tri računa za poslovanje u domaćoj valuti, jedan namjenski račun i jedan u valuti EURO. Stanje na računima potvrđeno je putem izvoda otvorenih stavki.

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

	u KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	47.883.577	47.345.818
Statutarne rezerve	47.345.819	46.886.102
Višak prihoda tekućeg perioda	537.758	459.716

Statutarne rezerve iskazane su u iznosu od 47.345.819 KM. Prema podacima iz sudskog registra, Bolnica nema upisan osnovni kapital, niti je iskazan kapital u poslovnim knjigama. Za iskazane statutarne rezerve, Bolnica je prezentirala naloge za knjiženje ostvarene dobiti prethodnih godina na poziciju statutarne rezervi.

Višak prihoda tekućeg perioda iskazan je u iznosu od 537.758 KM, a odnosi se na finansijski rezultat ostvaren u 2023. godini.

6.2.4 Obaveze

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 10.479.148 KM, a odnose se na odgođeni prihod (8.981.985 KM) i rezervisanja (1.497.163 KM).

Odgođeni prihodi

Odgođeni prihodi odnose se na odgođeno priznavanje prihoda po osnovu donacija koja se evidentiraju u skladu sa MRS 20 - Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanje državne pomoći.

Najznačajnija uvećanja odgođenih prihoda u 2023. godini odnose se na izvršene radove na zamjeni postojećeg sistema ventilacije i klimatizacije (338.642 KM), nabavku opreme za vešeraj (630.338 KM), nabavku dijagnostičkih radnih stanica (388.619 KM) i dr.

Smanjenje odgođenih prihoda izvršeno je za iznos od 1.324.518 KM, a odnosi se na priznavanje prihoda u visini obračunate amortizacije doniranih sredstava za 2023. godinu, za opremu (1.247.753 KM) i građevinske objekte (76.765 KM).

Rezervisanja

Rezervisanja se odnose na rezervisanja po osnovu započelih sudskih sporova koji se vode protiv Bolnice (na osnovu procjene ishoda sudskih sporova) u iznosu od 1.321.054 KM i rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih (po MRS-u 19) u iznosu od 176.109 KM, na osnovu procjene ovlaštenog aktuara.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 7.620.620 KM, a najvećim dijelom se odnose na finansijske obaveze po amortizovanom trošku (3.524.721 KM), ostale obaveze, uključujući i razgraničenja (3.702.456 KM) i odgođeni prihod (393.443 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku najvećim dijelom se odnose na obaveze prema dobavljačima (3.493.843 KM). Najznačajniji iznos obaveza odnosi se na fakture iz novembra i decembra 2023. godine. Bolnica nema obaveza starijih od 12 mjeseci. Na osnovu uzetog uzorka konstatujemo da je najznačajniji iznos obaveza prema dobavljačima usaglašen putem izvoda otvorenih stavki. Izvršen je popis svih obaveza prema dobavljačima.

Odgođeni prihod

Odgođeni prihod odnosi se na odložene namjenske prihode od različitih finansijera (Vlada Kantona, Federalno ministarstvo zdravstva i dr.).

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući razgraničenja iskazane su u iznosu od 3.702.456 KM, od čega se najznačajniji iznos odnosi na obaveze za neto plaće i naknade plaća (1.584.747 KM), obaveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća (1.290.867 KM) i ostale obaveze (402.208 KM). Obaveze po osnovu neto plaća i naknada i pripadajućih poreza i doprinosa se odnose na plaće za decembar 2023. godine i razlike po osnovu izmjena kolektivnih ugovora, što je obrazloženo u tački 6.1.2.1.3 Izvještaja.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Direktor Bolnice je 15. 11. 2023. godine, donio Odluku o popisu imovine, obaveza i potraživanja Bolnice sa danom 31. 12. 2023. godine, a 13. 12. 2023. godine donio je rješenja o imenovanju centralne popisne komisije kao i pojedinačnih komisija. Ukupno je imenovano 12 popisnih komisija za obavljanje redovnog godišnjeg popisa. Navedenom Odlukom su kao predmet popisa utvrđeni: materijalna i nematerijalna stalna sredstva, tekuća sredstva u obliku zaliha, novca i potraživanja, sredstva koja se nalaze kod drugih subjekata po bilo kom osnovu, tuđa sredstva koja koristi bolnica i obaveze. Upravni odbor je u decembru 2014. godine donio Pravilnik o popisu imovine, obaveza i potraživanja, kojim su utvrđeni način obavljanja popisa, cilj, predmet, vrste, vrijeme vršenja, tehnike, rokovi, plan, pripreme popisa, zatim provođenje popisa, te izrada izvještaja o izvršenom popisu i donošenje odluka Upravnog odbora radi usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim popisnim stanjem. Ovim Pravilnikom utvrđena je, pored ostalog, i obaveza popisa aktivnih vremenskih razgraničenja kao i svih vrsta obaveza. Pored navedenog, popis imovine i obaveza uređen je i Pravilnikom o računovodstvu Bolnice. U novembru 2023. godine direktor je donio i Uputstvo za rad popisnih komisija i obavljanje priprema za popis.

Elaborat o izvršenom popisu sačinjen je 14. 2. 2024. godine, a Upravni odbor je 26. 2. 2024. godine donio Odluku o usvajanju elaborata o popisu imovine, obaveza i potraživanja za 2023. godinu, sa prijedlozima i zaduženjima. Komisije za popis stalnih sredstava i sitnog inventara izvršile su popis u periodu od 25. 12. 2023. godine do 21. 1. 2024. godine. Prilikom popisa utvrđeni su mali iznosi viška i manjka. Pored navedenog, izvršen je i popis lijekova u odjeljenjima, koji su već isknjiženi sa zaliha, u momentu podnošenja trebovanja sa odjeljenja. Za utvrđene vrijednosti zaliha korigovane su zalihe i prihodi Bolnice, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.1.2.1.1 Izvještaja.

Provedenom revizijom konstatovali smo sljedeće nepravilnosti prilikom obavljanja redovnog godišnjeg popisa:

- donesena su rješenja o imenovanju komisija za popis, ali nije definisano koja od ovih komisija treba da popisuje zemljište, stalna sredstva u pripremi i razgraničenja;
- nije izvršen popis zemljišta (2.404.458 KM), stalnih sredstva u pripremi (778.911 KM), dugoročno odgođenih prihoda (8.981.985 KM), rezervisanja (1.497.163 KM) i kratkoročno odgođenih prihoda (393.443 KM);
- nisu popisana stalna sredstva koja su nabavljena nakon izvršenog redovnog godišnjeg popisa (u najmanjem iznosu od 630.338 KM koji se odnosi na opremu za vešeraj);
- popisne komisije stalnih sredstava izvršile su naturalni popis, dok su posebne liste sa iskazanim količinama u knjigovodstvu komisije potpisale naknadno, nakon obavljenog redovnog godišnjeg popisa, u martu 2024. godine. Napominjemo da je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano da podatke iz knjigovodstva u popisne liste ne unose lica koja rade u knjigovodstvu, nego popisna komisija. Nisu prezentirane jedinstvene popisne liste sa iskazanim naturalnim vrijednostima te količinama i vrijednostima iz knjigovodstva, utvrđenim viškovima i manjkovima, potpisane od strane popisnih komisija. Navedeno nije u skladu ni sa Pravilnikom o popisu kojim je utvrđeno da poslije izvršenog naturalnog popisa na osnovu utvrđenog stvarnog stanja unose se u popisne liste utvrđene vrijednosti, kao i vrijednosti pojedinih sredstava dobivene iz knjigovodstva i na osnovu istih se utvrđuju razlike u odnosu na stanje utvrđeno popisom;
- iako je članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano da lica koja su materijalno i finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci ne mogu biti određeni u komisiju za popis, za predsjednicu centralne popisne komisije imenovan je finansijski knjigovođa.

Popisom nisu obuhvaćena zemljišta, sredstva u pripremi, odgođeni prihodi i rezervisanja, popisne liste za stalna sredstva nisu sačinjene kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o popisu, u komisiju za popis imenovana je osoba finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju, zbog čega konstatujemo da popis i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nisu izvršeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o popisu Bolnice.

Preporuka:

- **izvršiti cjelovit popis imovine i obaveza Bolnice, a usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, te imenovanje komisija za popis vršiti u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o popisu.**

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o tokovima gotovine iskazano je povećanje gotovine u iznosu od 2.639.768 KM. S obzirom na to da je iznos gotovine na početku perioda iznosio 5.698.908 KM, stanje gotovine na kraju perioda iznosilo je 8.338.676 KM. Iskazano stanje gotovine na početku i na kraju perioda slaže se sa iznosima u Bilansu stanja i sa izvodima stanja računa u bankama. Izvještaj o tokovima gotovine sačinjen je po indirektnoj metodi i u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvještaj o promjenama u kapitalu za 2023. godinu sačinjen je u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i formi obrasca izvještaja o promjenama na kapitalu. Iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali međunarodni računovodstveni standardi i međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH sadrže zahtjeve vezano za objave u bilješkama uz finansijske izvještaje i da one moraju pružiti istinit i objektivan prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Bilješke uz finansijske izvještaje sačinjene su u skladu s MRS-om 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija iskazana u Bilansu stanja iznosi 1.429.012 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da se knjigovodstvena evidentiranja na vanbilansnoj evidenciji odnose na nabavljene lijekove Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH u vrijednosti od 714.345 KM i medicinsku i nemedicinsku opremu dobivenu na korištenje od farmaceutskih kompanija i ostalih u vrijednosti od 323 KM.

Bolnica je zaključila više ugovora o ustupanju opreme, koji su najvećim dijelom potpisani prethodnih godina. Medicinskoj i ostaloj opremi koja je predmet ovih ugovora, u najvećem broju slučajeva vrijednost u ugovoru nije navedena. Nije prezentirana dokumentacija da je Bolnica zatražila vrijednost ove imovine od vlasnika, niti je sama vršila procjenu njihove vrijednosti. Oprema je evidentirana tako da je za svaki komad opreme uknjižena vrijednost od 1 KM.

U vezi evidentiranih nabavljenih lijekova konstatujemo da je Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH (u daljnjem tekstu: FZZOiR) u 2023. godini, kao i prethodnih godina, finansirao lijekove i potrošni materijal iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH, koji su utvrđeni Odlukom o Listi lijekova Fonda solidarnosti FBiH, a detaljnije su definisani tačkom 3.4 Ugovora o pružanju zdravstvenih usluga koje se finansiraju iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH za 2023. godinu, zaključenog između Bolnice i FZZOiR-a (lijekovi za liječenje hepatitisa C i B i biološki lijekovi za liječenje upalnih bolesti debelog crijeva). Predmetne lijekove Bolnici isporučuje direktno dobavljač FZZOiR-a, a FZZOiR vrši plaćanje obaveza dobavljačima. Promet ovih lijekova bi se, u skladu s članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 63. Pravilnika o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva trebali evidentirati u okviru vanbilansne evidencije. Također, Pravilnikom o računovodstvu Bolnice utvrđeno je da se u okviru vanbilansne evidencije evidentiraju poslovni događaji koji u trenutku nastanka nemaju direktan uticaj na pozicije u bilansu stanja i bilansu uspjeha, ali su značajne sa stanovišta ocjene tuđe imovine, budućih potencijalnih obaveza, kontrole poslovnih procesa i informacija.

Promet ovih lijekova Bolnica je prethodno evidentirala u bilansnoj knjigovodstvenoj evidenciji na način da se u trenutku zaprimanja lijekova provode sljedeća uzastopna knjiženja: priznavanje zaliha u korist kratkoročnih razgraničenja; priznavanje troškova na teret zaliha, te priznavanje prihoda na teret razgraničenja (popratna dokumentacija je narudžbenica, faktura dobavljača koja glasi na FZZOiR, zapisnik o prijemu lijekova, prijemni list za apoteku). Ovakav način evidentiranja tuđe robe za posljedicu je imao nerealno iskazane (uvećane) prihode i rashode bez uticaja na finansijski rezultat, te bez uticaja na Bilans stanja. Postupajući po preporuci danoj u Pismu menadžmentu, izvršeno je isknjižavanje prometa ovih lijekova iz bilansne knjigovodstvene evidenciji i evidentiranje u okviru izvanbilansne evidencije. Međutim, uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je na datum bilansa na vanbilansnoj evidenciji iskazana nabavka ovih lijekova tokom 2023. godine u iznosu od 714.345 KM, umjesto da je iskazano stanje ovih lijekova na datum bilansa. Imajući u vidu da je, zbog načina knjigovodstvenog evidentiranja (šeme knjiženja) ovaj iznos na vanbilansnoj evidenciji knjižen dva puta, konstatujemo da je vrijednost vanbilansne evidencije precijenjena. U vezi s tim, Komisija za redovan popis lijekova i potrošnog materijala sa stanjem na 31. 12. 2023. godine konstatovala je određeno stanje lijekova, u količini i bez podataka o vrijednosti. Revizorskom timu nije prezentirana evidencija o vrijednosti lijekova koji su popisani na 31. 12. 2023. godine. **Imajući u vidu da ne možemo potvrditi vrijednost tuđe imovine date Bolnici na korištenje, kao i da stanje lijekova na 31. 12. 2023. nije evidentirano na vanbilansnoj evidenciji (nego je dva puta evidentirana nabavka lijekova), efekte knjigovodstvenog evidentiranja nabavljenih lijekova na vanbilansnoj evidenciji ne možemo procijeniti. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH kojim je utvrđeno da se sistem računovodstva zasniva na računovodstvenim principima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i dr.**

Preporuke:

- ***utvrditi vrijednost tuđe imovine date na korištenje Bolnici, te tuđu imovinu i promet lijekova i potrošnog materijala koji se finansira iz sredstava Fonda solidarnosti FBiH evidentirati u vanbilansnoj evidenciji, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva.***

8. JAVNE NABAVKE

Upravni odbor je 26. 1. 2023. donio Odkuku o usvajanju Privremenog Plana nabavki Bolnice za 2023. godinu. Donesene su i dvije izmjene i dopune Privremenog plana nabavki od 2. 2. i 9. 3. 2023. godine. Upravni odbor Bolnice je u januaru 2023. donio Odluku o privremenom finansiranju za prva tri mjeseca 2023, a finansijski plan je donesen 11. 5. 2023, te je i Plan javnih nabavki Bolnice donio Upravni odbor 11. 5. 2023. godine. Izvršeno je šest izmjena i dopuna plana, te je konačan plan sa posljednjom izmjenom i dopunom iznosio 39.555.566 KM.

Pregled planiranih, realizovanih i uzorkovanih postupaka javnih nabavki dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Plan javnih nabavki		Izvršenje plana		Revidirano	
	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)	Broj postupaka	Ukupna vrijednost (KM)
Otvoreni postupak	126	35.175.411	48	17.391.670	7	8.650.751
Konkurentski zahtjev	104	2.746.291	31	762.694	5	164.934
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	6	228.735	1	22.940	/	/
Aneks II	2	25.740	1	35	/	/
Direktni sporazum	300	1.379.389	88	293.301	12	71.888
UKUPNO	538	39.555.566	168	18.470.640	24	8.887.573

Prema obrazloženju, mala realizacija Plana (46,7%) je jer se veliki broj javnih nabavki pokreće krajem godine i ugovori su zaključeni početkom 2024. godine kao što je: nabavka Niskomolekularnog heparina i glukokortikoida procijenjene vrijednosti 1.000.000 KM koja je pokrenuta 29. 12. 2023. godine, nabavka Medicinske opreme procijenjene vrijednosti 730.000 KM i Usluge osiguranja procijenjene vrijednosti 120.000 KM, za koje su zaključeni ugovori 2024. godine. Određene javne nabavke se planiraju po potrebi kao što su direktni sporazumi za servisiranje medicinskih aparata za koje Bolnica ne može garantovati da će se izvršiti. Za postupak radova Veteranske bolnice procijenjene vrijednosti 569.801 KM čeka se izrada projekta i predmjera radova od Instituta za građevinu po obećanju Ministra za boračka pitanja Kantona, za sanaciju fasade procijenjene vrijednosti 690.000 KM čeka se izrada Studije energetske efikasnosti po instrukciji Zavoda za izgradnju Kantona. Za javnu nabavku Rekonstrukcije intenzivne njege procijenjene vrijednosti 380.000 KM nedostaju sredstva za izvođenje radova, te je prebačena u 2024. godinu.

U nastavku su opisani uzorkovani postupci kod kojih su utvrđene nepravilnosti kao i postupci visoke ugovorene vrijednosti. Uvidom u uzorkovane postupke utvrđeno je sljedeće:

Ugovorni organ je proveo javnu nabavku lijekova za potrebe bolnice putem otvorenog postupka ugovorene vrijednosti 2.874.085 KM, dok je procijenjena vrijednost iznosila 4.000.000 KM s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma na dvije godine. Ugovorni organ je osigurao učešće službenika za javne nabavke u skladu sa članom 13a stav (3). Nabavka je podijeljena na 364 lota. Tendersku dokumentaciju su preuzela 23 ponuđača. Dostavljeno je 15 ponuda od različitih dobavljača za 303 lota. Provedena je e - aukcija za svaki lot gdje je ocijenjeno da su dvije ili više ponuda prihvatljive. Dostavljeno je i pet žalbi od čega se jedna odnosila na tendersku dokumentaciju, a četiri žalbe na Odluku o izboru najpovoljnijeg dobavljača. Dvije žalbe su usvojene, jedna je djelimično usvojena, a dvije su odbijene. Usvojena žalba Zefarm d.o.o. se odnosila na tendersku dokumentaciju odnosno na činjenicu da ugovorni organ nije u dijelu 4. Tehnička i profesionalna sposobnost tražio dokument „detalji lijeka“, te da otežava postupak pripreme i smanjuje konkurenciju na diskriminatoran način u skladu s odredbama 49. stav 1. tačka e. Zakona. Naime, Bolnica je tražila samo Rješenje o registraciji lijeka koje ne daje informacije da li je navedeni lijek moguće prometovati budući da nema podataka u rješenju da li ima kontrolu prve serije lijeka. Žalba je usvojena i izvršene su izmjene i dopune Tenderske dokumentacije. Produženi su i rokovi za dostavljanje ponuda. Usvojena žalba kompanije Licentis d.o.o. se odnosila na Odluku o izboru najpovoljnijeg dobavljača, gdje je ponuda Licentis d.o.o. bila niža od procijenjene vrijednosti i samim tim prihvatljiva. Treća žalba Unifarm d.o.o. se odnosila na Odluku o izboru najpovoljnijih dobavljača jer je ponuda dobavljača odbačena za sve ponuđene lotove kao nekvalifikovana i neprihvatljiva iz razloga kako navodi: „što ponuđač nije dostavio detalje lijeka kako je traženo na 28. str. Tenderske dokumentacije. Žalilac je naveo da je nerazumljivo zašto je Bolnica navela da žalitelj nije za sve ponuđene lijekove dostavio detalje lijeka budući da je tenderskom dokumentacijom samo za registrovane lijekove traženo da se kao dokaz dostave, a za neregistrovane lijekove to nije bilo potrebno dostavljati.

Postupak je obustavljen, te je u Rješenju od 20. 3. 2023. godine žalba usvojena kao djelimično osnovana i zaključeno je da je ponuđač dostavio ponudu za neregistrovane lijekove za lotove 119, 125, 150, 219, 221, 227, 263, 267, 353, 355 i 358, a što ugovorni organ nije razmotrio prilikom pregleda i ocjene ponuda. Ponuda je prihvaćena za lotove 263, 267 i 353 kao prihvatljiva, a za ostale gore navedene lotove odbijena jer cijene po lotovima prelaze osigurana sredstva.

Zaključeni su okvirni sporazumi za 260 lotova sa 13 dobavljača u ukupnoj vrijednosti 2.874.085 KM, te je donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača 22. 2. 2023. godine kao i Odluka o poništenju djela nabavke. 38 lotova je poništeno jer nije dostavljena nijedna kvalifikovana ponuda, 61 lot je poništen jer nije dostavljena nijedna ponuda, 3 lota su poništena jer su dostavljene identične ponude, te je provedena e-aukcija i ponovo su cijene oba ponuđača ostale nepromijenjene, a tenderskom dokumentacijom je predviđeno da će se okvirni sporazum zaključiti samo sa jednim dobavljačem. Donesene su i dvije odluke od 22. 3. i 27. 7. 2023. godine o poništenju za lot 90 i 95 jer su ponuđači odbili zaključiti ugovor po uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji. **Uvidom u postupak, tendersku dokumentaciju i usvojene žalbe konstatujemo da tenderska dokumentacija prvobitno nije bila sačinjena u skladu s odredbama Zakona, te da je dva puta napravljena greška prilikom pregleda i ocjene ponuda što je za posljedicu imalo produženje rokova za provođenje postupka i zaključivanje ugovora.**

Bolnica je provela javnu nabavku hirurškog, šivaćeg materijala putem otvorenog postupka ugovorene vrijednosti 1.204.568 KM, a procijenjena vrijednost je utvrđena u iznosu od 2.340.000 s namjerom zaključivanja okvirnog sporazuma na dvije godine. Ugovorni organ je osigurao učešće službenika za javne nabavke u skladu sa članom 13a stav (3). Nabavka je podijeljena na 26 lotova. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 20 ponuđača. Dostavljeno je 11 ponuda za 23 lota. Provedena je e - aukcija za svaki lot gdje je ocijenjeno da su dvije ili više ponuda prihvatljive. Dostavljene su dvije žalbe na postupak, obje žalbe su odbijene i prosljeđene na Ured za razmatranje žalbi, te su odbačene kao neuredne jer nisu uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka. Uvidom u žalbu Krajina group d.o.o. utvrđeno je da je žalilac između ostalog uložio žalbu na tačku 4. tenderske dokumentacije, Tehnička i profesionalna sposobnost u kojoj je navedeno da sve ponude unutar lotova 1, 2, 18, 19 i 27 moraju biti od istog proizvođača. Na osnovu pitanja s portala na koji način će grupa ponuđača predati ponudu Bolnica je navela da ukoliko ponudu dostavlja grupa ponuđača ista će biti prihvatljiva i u slučaju da se stavke za cijenu ponude za lotove 1, 2, 18, 19 i 27 popune na način da su od različitih proizvođača. U obrazloženju na žalbu vezano za grupu ponuđača Bolnica je odgovorila da ističe da je jedino grupi ponuđača dozvoljeno dostavljanje ponude gdje neće biti sve stavke od istog proizvođača unutar lota iz razloga što se grupa ponuđača i ujedinjuje da bi ispoštovali zahtjeve iz tenderske dokumentacije. Bolnica je navela i da zahtjev da sve stavke unutar jednog lota budu od istog proizvođača je zahtjev krajnjeg korisnika koji prilikom operacije ne može uzimati iglu od jednog proizvođača, a konac od drugog proizvođača. Ugovorni organ je ostao pri svom zahtjevu da ukoliko ponudu dostavlja jedan ponuđač sve stavke unutar jednog lota budu od istog proizvođača. **Na osnovu navedenog konstatujemo da su navodi Bolnice nejasni i oprečni, te da su prilikom pripreme tenderske dokumentacije postavljeni različiti uslovi za pojedinačne ponuđače i grupe ponuđača. Ugovorni organ dužan je poštovati principe jednakog tretmana i nediskriminacije ponuđača. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (član 54. stav 1): Tehničke specifikacije moraju svim ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Provedenom revizijom i uvidom u dokumentaciju, kao i obrazloženja ugovornog organa, konstatujemo da su navedene odredbe tenderske dokumentacije diskriminatorne, te da su postavljeni različiti uslovi za pojedinačne ponuđače i grupe ponuđača i da samim tim tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu s odredbama Zakona.**

Provedenom revizijom i uvidom u tenderske dokumentacije i žalbe ponuđača ocijenjen je visok rizik prilikom sačinjavanja tenderske dokumentacije, te je s obzirom na utvrđene nepravilnosti i proširen uzorak, te izvršen uvid u tendersku dokumentaciju, žalbe i rješenja Ureda za razmatranje žalbi za dodatna tri postupka. Izvršen je uvid u žalbu prilikom postupka za Dijagnostička sredstva za koagulaciju i imunologiju. Predmet žalbe je bila tenderska dokumentacija, u dijelu za lot 2.

Žalitelj je naveo da je tenderska dokumentacija nezakonita i kontradiktorna jer su traženi reagensi iskazani u ml., a prodaju se na komad. U Rješenju po žalbi Bolnica je navela da iskazivanje količina u ml. omogućava transparentnost s obzirom da svaki proizvođač ima različit broj ml. u jednom pakovanju, a nakon toga se navodi da analizator spada u „zatvorene sisteme“ što znači da svi reagensi i potrošni materijal moraju biti originalni od istog proizvođača kao i sam analizator. To znači da se prvobitno potencira nabavka reagenasa od različitih proizvođača, a potom zatvoreni sistem i da samo jedan proizvođač može prodavati iste. Ured za razmatranje žalbi je usvojio žalbu jer tenderska dokumentacija ne osigurava jasne i potpune informacije koje su potrebne zainteresovanim ponuđačima za pripremu njihovih ponuda na konkurentskoj osnovi.

Izvršen je i uvid u tendersku dokumentaciju i žalbu u postupku nabavke potrošnog materijala za uzorkovanje krvi koju je Ured za razmatranje žalbi usvojio prvobitno iz razloga jer je izvršena povreda postupka propisana članom 103. stav 1. Zakona jer je u predmetnoj tenderskoj dokumentaciji utvrđeno da postoji protivrječnost uslova tehničke i profesionalne sposobnosti, što tendersku čini nejasnom i proturječnom. Ured je naveo i da je obrazloženje Bolnice neprihvatljivo iz čega proizilazi da Bolnica ne može postavljati različite uslove za ponuđače.

Prilikom provođenja javne nabavke potrošnog materijala za glukometar Ured za razmatranje žalbi je usvojio žalbu jer je Bolnica provela istraživanje tržišta za test trake za glukozu i lancete za vađenje krvi, na osnovu čega je donijela Odluku o pokretanju postupka. Nakon toga je izvršeno pet izmjena i dopuna tenderske dokumentacije te su u petoj izmjeni dodate dvije stavke za koje nije izvršeno istraživanje tržišta i nisu planirane Privremenim planom javnih nabavki, te nije izmijenjena procijenjena vrijednost nabavke, što se smatra suprotnim članu 15. Zakona. Imajući u vidu sve navedeno Ured za razmatranje žalbi je poništio predmetnu tendersku dokumentaciju sa svim izmjenama i dopunama.

Provedenom revizijom konstatovane su nepravilnosti prilikom sačinjavanja tenderskih dokumentacija koje je i Ured za razmatranje žalbi utvrdio što je za posljedicu imalo poništavanje navedenih postupaka javnih nabavki.

Bolnica je provela otvoreni postupak javne nabavke Medicinska sredstva za potrebe odjeljenja za ortopediju i traumatologiju ugovorene vrijednosti 1.717.816 KM, dok je procijenjena vrijednost utvrđena u iznosu od 1.755.000 KM uz zaključivanje okvirnog sporazuma na godinu dana. Nabavka je podijeljena na 5 lotova. Ugovorni organ je osigurao učešće službenika za javne nabavke u skladu sa članom 13a stav (3). Nabavka je podijeljena u pet lotova. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 18 ponuđača, a ponudu je dostavio samo jedan ponuđač Inel Med d.o.o Mostar. Za lotove 1, 2, 3 i 4 ponuda je ocjenjena kao prihvatljiva, a za lot 5 nije dostavljen dokaz o upisu medicinskog sredstva u registar medicinskih sredstava BiH od Agencije za lijekove i medicinska sredstva te je ponuda odbačena. Odluka o izboru najpovoljnijeg dobavljača je donesena 24. 3. 2023. godine, te je zaključen ugovor s izabranim ponuđačem. Provedenom revizijom konstatujemo da je nabavka provedena u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Izvršen je uvid u postupak nabavke zavojnog, zaštitnog materijala i ostalog 5. 6. 2023. godine ugovorene vrijednosti 1.535.043 KM, dok je procijenjena vrijednost postupka utvrđena u iznosu od 2.620.800 KM. Ugovorni organ je osigurao učešće službenika za javne nabavke u skladu sa članom 13a stav (3). Postupak je proveden u 25 lotova. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 30 ponuđača. Odbijene su četiri ponude: od Mipex d.o.o. Banja Luka jer je dostavio izjavu da nudi neregistrovano medicinsko sredstvo, Krajinagroup d.o.o. Banja Luka jer nije dostavio autorizaciju za lot 13 i 19, Zefarm d.o.o. Zenica za lot 17 jer nije dostavio autorizaciju što je traženo u dijelu uslovi za kvalifikaciju ponuđača u tački 2. Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti i Globex d.o.o. Zenica za lot 12 jer cijena prelazi planirana sredstva. Za lotove 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11, 22, 23, 24 i 25 dostavljena je jedna ponuda dok su za lotove 13, 14, 15 i 17 dostavljene dvije ponude, za lot 16 su dostavljene tri ponude, za lot 18 su dostavljene četiri ponude i za lot 19 je dostavljeno pet ponuda. Nakon ocjene prispjelih ponuda održana je e-aukcija za sve lotove u kojima je pristiglo dvije ili više ponuda. Donesena je odluka o izboru najpovoljnijih dobavljača i odluka o poništenju za šest lotova (lot 7, 9, 10, 12, 20 i 21) jer nije dostavljena ponuda za određeni lot ili dostavljena ponuda ne ispunjava uslove iz tenderske dokumentacije. Zaključeni su ugovori sa četiri najpovoljnija dobavljača.

Nije bilo žalbi prilikom provođenja postupka javne nabavke. Provedenom revizijom konstatujemo da je nabavka provedena u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Izvršen je uvid i u otvorene postupke nabavke: medicinske opreme za integraciju operacionih sala ugovorene vrijednosti 999.420 KM, nabavke reagenasa i potrošnog materijala za medicinsko – biohemijske analizatore ugovorene vrijednosti 143.173 KM, nabavke prehrambenih artikala za ishranu pacijenata ugovorene vrijednosti 176.646 KM. Također izvršen je uvid u postupke nabavke putem konkurentskog zahtjeva: nabavke preventivnog i interventnog održavanja medicinske opreme Drager ugovorene vrijednosti 46.800 KM, nabavke preventivnog i interventnog održavanja opreme proizvođača General Electric ugovorene vrijednosti 35.100 KM, nabavke kesa za infektivni otpad ugovorene vrijednosti 19.680 KM, nabavke reagenasa i potrošnog materijala za određivanje krvnih grupa i RH fenotipa ugovorene vrijednosti 35.017 KM i nabavke održavanja informacionih sistema za dijagnostiku na Odsjeku za transfuzijsku medicinu ugovorene vrijednosti 24.991 KM. Izvršen je uvid u 12 postupaka direktnih sporazuma ugovorene vrijednosti 71.888 KM. Provedenom revizijom utvrđeno je da su postupci provedeni u skladu sa odredbama Zakona.

Izvršen je i uvid u realizaciju ugovora provedenih nabavki iz prethodnog perioda koji se odnose na izvođenje radova u Bolnici.

U 2022. godini Bolnica je provela javnu nabavku putem otvorenog postupka za rekonstrukciju i adaptaciju prizemnog objekta za potrebe dnevne bolnice. Ugovorena vrijednost radova iznosila je 321.142 KM. Ugovoreno je avansno plaćanje od 40%. Ugovorom je utvrđeno da je obaveza naručioca uvesti izvođača u posao u skladu sa usvojenim dinamičkim planom, a najkasnije sedam dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. Izvođač se potpisivanjem ugovora obavezao da će radove izvesti u roku od 60 dana računajući od dana potpisivanja ugovora obje ugovorne strane. Ugovor o izvođenju radova potpisan je 18. 11. 2022. godine. Prema građevinskom dnevniku izvođač je 18. 11. 2022. godine uveden u posao ali nije bio u mogućnosti odmah početi sa izvođenjem radova, s obzirom da se u prostorijama dnevne bolnice nalazio inventar i bolnička oprema. Navedeno je da će radovi početi nakon iznošenja inventara i opreme, o čemu će izvođač biti obaviješten od strane investitora i nadzora. Prema prezentiranoj dokumentaciji izvođač radova uveden je u posao 15. 12. 2022. godine, odnosno sa značajnim zakašnjenjem u odnosu na rok propisan zaključenim ugovorom. **Pored navedenog, do okončanja revizije, za period od juna 2023. do decembra 2023. godine (kada je proveden pregovarački postupak za dodatne radove) nije prezentirana dokumentacija da je nadzorni organ izvođaču radova odobrio prolongiranje ugovorenih rokova za završetak radova. Ugovorom je definisano da, ukoliko izvođač zakasni sa izvođenjem radova, odnosno sa predajom ugovorenih radova, obavezan je za svaku započetu sedmicu zakašnjenja platiti naručiocu ugovorenu kaznu od 1% od ukupne vrijednosti ugovorenih radova. Bolnica nije obračunavala ugovorenu kaznu za period kašnjenja.**

Također, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke u 2022. godini, zaključen je 18. 11. 2022. godine ugovor o nabavci/izvođenju radova na adaptaciji odjela za ginekologiju i akušerstvo. Ugovorena vrijednost radova iznosila je 221.715 KM. Ugovoreno je avansno plaćanje od 40%. Ugovorom je utvrđeno da je obaveza naručioca uvesti izvođača u posao u skladu sa usvojenim dinamičkim planom, a najkasnije sedam dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. Izvođač se potpisivanjem ugovora obavezao da će radove izvesti u roku od 60 dana računajući od dana potpisivanja ugovora obje ugovorne strane. Za obavljene radove, revizorskom timu nije prezentiran građevinski dnevnik. Prema dobivenim informacijama i dokumentaciji, izvođač radova nije mogao pristupiti izvođenju radova do 20. 12. 2022. godine zbog činjenice da je prostor u kojem je trebalo obaviti radove služio kao skladište medicinskog i nemedicinskog materijala i inventara. Izvođač radova je obavijestio Bolnicu da je potrebno izvoditi radove koji nisu predviđeni ugovorom, te poslao upit da li je Bolnica planirala provoditi pregovarački postupak u vezi tih radova. Direktor Bolnice nije odobrio provođenje pregovaračkog postupka, kako je prezentovano iz razloga što su viškovi radova i dodatni radovi već bili izvedeni zbog čega dogovaranje nije moguće. U maju 2023. godine je izvođač radova obavijestio Bolnicu da su radovi iz ugovora okončani, te se traži primopredaja i obračun izvedenih radova.

Prema obrazloženju, izvođač radova dostavio je okončanu situaciju u kojoj su se nalazili radovi koji predstavljaju dodatne radove i radove čije su količine veće od ugovorenih. Okončana situacija proslijeđena je nadzornom organu koji situaciju nije ovjerio iz navedenih razloga. Nakon toga, okončana situacija vraćena je izvođaču radova. Izvođač radova je putem advokata zatražio primopredaju radova i izmirenje potraživanja. Pored navedenog, do okončanja revizije nije prezentirana potpuna dokumentacija za produženje rokova završetka izvođenja radova od nadzornog organa.

Bolnica je nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke u 2022. godini, 20. 1. 2023. godine zaključila ugovor o nabavci/izvođenju radova na zamjeni postojećeg sistema ventilacije i klimatizacije. Ugovorena vrijednost radova iznosila je 349.919 KM. Ugovorom je utvrđeno da je obaveza naručioca uvesti izvođača u posao u skladu sa usvojenim dinamičkim planom, a najkasnije sedam dana od dana obostranog potpisivanja ugovora. Izvođač se potpisivanjem ugovora obavezao da će radove izvesti u roku od 90 radnih dana računajući od dana potpisivanja ugovora obje ugovorne strane. **Prema dostavljenom zapisniku o uvođenju u posao, Bolnica je izvođača radova uvela u posao 22. 3. 2023. godine, što je značajno kašnjenje u odnosu na rok utvrđen zaključenim ugovorom između Bolnice i izvođača radova. Izvođač je radove izveo u ugovorenom roku i izvršena je primopredaja radova.**

Konstatujemo da za javne nabavke procijenjene vrijednosti 6.950.000 KM Bolnica nije sačinjavala tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, na način da daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Također, vrednovanje ponuda za pojedine lotove kod nabavke lijekova putem otvorenog postupka nije vršeno u skladu s odredbama tenderske dokumentacije. Navedeno nije u skladu s članom 3, 53. i 65. Zakona, te je imalo za posljedicu veći broj žalbi, produženje rokova, odugovlačenje postupaka, kao i da nije osiguran jednak i nediskriminirajući pristup svim ponuđačima. Stoga konstatujemo da Bolnica za radove ugovorene vrijednosti u iznosu od 892.776 KM nije izvođače radova uvodila u posao u rokovima utvrđenim zaključenim ugovorima između Bolnice i izvođača radova, niti je poduzimala aktivnosti na aktiviranju zaštitnih odredbi ugovora u slučaju da dobavljač ne ispunjava preuzete obaveze.

Preporuke:

- *tendersku dokumentaciju sačinjavati u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, a vrednovanje ponuda vršiti u skladu s odredbama tenderske dokumentacije;*
- *izvođače uvoditi u posao u skladu sa rokovima utvrđenim zaključenim ugovorima, a u slučaju neispunjavanja preuzetih obaveza izvođača u utvrđenim rokovima poduzeti aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima.*

9. FINANSIJSKA KONSOLIDACIJA

Zakon o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH donesen je 28. 4. 2022. godine (u daljem tekstu: Zakon). Ovim Zakonom uređuje se finansijska konsolidacija i restrukturiranje javnih zdravstvenih Ustanova čiji je osnivač općina, kanton, FBiH i jedan ili više kantona zajedno, te FBiH u skladu sa članom 53. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Finansijska konsolidacija i restrukturiranje provodi se s ciljem postizanja stanja likvidnosti i solventnosti javnih zdravstvenih ustanova, jačanja odgovornosti u upravljanju rizikom u poslovanju, kao i povećanja kvaliteta i efikasnosti u pružanju zdravstvenih usluga.

Finansijska konsolidacija zdravstvenih ustanova obuhvata rješavanja dugovanja zdravstvenih Ustanova kod kojih je evidentirana nelikvidnost u smislu odredbi Zakona o finansijskom poslovanju i/ili postoji akumulirani gubitak, po osnovu: doprinosa za PIO iz i na plate; doprinosa za osnovno zdravstveno osiguranje iz i na plate; poreza i drugih javnih prihoda, izuzev PDV-a; komunalnih usluga (struja, voda, gas, grijanje); isporučenih roba neophodnih za rad zdravstvene ustanove dobavljačima roba (lijekovi, potrošni materijali i sl.) i neisplaćenih neto plaća zaposlenika. U skladu sa ovim Zakonom, zdravstvene ustanove su u obavezi sačiniti program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona. Shodno članu 20. Zakona, Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja se zasniva na principima zabrane daljeg akumuliranja duga i gubitaka, te utvrđivanjem prioriteta trošenja. Bolnica je sačinila Program finansijske konsolidacije i/ili restrukturiranja.

Za implementaciju Zakona Vlada FBiH planirala je ukupna sredstva u iznosu od 225.000.000 KM, od čega su za finansijsku konsolidaciju i restrukturiranje 10 općih bolnica planirana sredstva u ukupnom iznosu od 40.500.000 KM. Za Bolnicu su finansijskom konsolidacijom planirana ukupna sredstva u iznosu od 2.000.000 KM.

Budžetom FBiH za 2023. godinu planirana su sredstva za ove namjene u iznosu od 77.200.000 KM, od čega se na konsolidaciju i restrukturiranje 10 općih bolnica odnosi 13.499.998 KM. Za Bolnicu su za 2023. godinu planirana sredstva u iznosu od 666.667 KM. U 2022. godini planirana su i realizovana sredstva u iznosu od 666.667 KM za izmirenje dospjelih obaveza.

Vlada Kantona Sarajevo je u decembru 2022. godine donijela Odluku o finansijskoj konsolidaciji i Odluku o odobravanju programa finansijske konsolidacije. U februaru 2023. godine Federalnom ministarstvu zdravstva dostavljen je Program utroška sredstava za 2023. godinu. Bolnica je iz sredstava finansijske konsolidacije planirala izgradnju Veteranske bolnice (s ciljem boljeg zdravstvenog zbrinjavanja boračke populacije). Programom je predviđeno potpisivanje Sporazuma između Bolnice i Ministarstva za boračka pitanja Kantona Sarajevo kojim će se detaljno regulisati procedure projekta Veteranske bolnice. Shodno Programu, Bolnica je realizaciju ovog projekta planirala u Planu nabavki za 2023. godinu.

Bolnica je u aprilu 2023. godine s Federalnim ministarstvom zdravstva potpisala Ugovor o dodjeli sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti i fondovima – transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH“ u vrijednosti od 666.667 KM. Ugovorom je predviđeno da će se sredstva isplaćivati kvartalno u jednakim iznosima od po 166.667 KM na namjenski račun za provođenje postupka finansijske konsolidacije. U toku 2023. godine Bolnici je doznačeno 166.667 KM, po osnovu zaključenog ugovora za 2023. godinu. Sredstva su doznačena za jedan kvartal iz razloga što nije bilo realizacije. Prema posljednjem izvještaju o realizaciji, aktivnosti oko izgradnje veteranske bolnice su još uvijek u početnoj fazi, odnosno izrada idejnog projekta na osnovu projektnog zadatka je još uvijek u toku. Dinamika realizacije odstupa od predviđene dinamike utvrđene programom utroška zbog ponovljenog postupka javne nabavke usluga izrade projektnog zadatka. Upravni odbor je usvojio kvartalne izvještaje o realizaciji programa finansijske konsolidacije, koje je Bolnica dostavila Federalnom ministarstvu zdravstva. Ostatak sredstava po Ugovoru za 2023. godinu (500.000 KM) Bolnici je uplaćen u martu 2024. godine.

Shodno navedenom konstatujemo da je procedura donošenja programa finansijske konsolidacije, zaključivanja ugovora i izvještavanja o utrošenim sredstvima vršena u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji i restrukturiranju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Bolnica je 24. 6. 2024. dostavila komentar, uz dodatnu dokumentaciju.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi sa: usaglašavanjem Statuta s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti; prijemom u radni odnos; obavljanjem redovnog rada, uključujući i dežurstva, do propisanog broja sati; te sačinjavanjem tenderske dokumentacije i vrednovanjem ponuda.

Obrazloženja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, za šta dajemo sljedeća pojašnjenja:

- U vezi usaglašavanja Statuta s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u dijelu uređenja iznosa sredstava za osnivanje i početak rada Bolnice, navedeno je da su u prethodnom periodu poduzete sve potrebne aktivnosti s ciljem njegovog usaglašavanja. Imajući u vidu da aktom o osnivanju ustanove osnivač nije utvrdio iznos sredstava za osnivanje i početak rada Bolnice, Statut se ne može izmijeniti bez prethodne izmjene osnivačkog akta. Kako bi se usklađivanje izvršilo, Upravni odbor Bolnice se obratio osnivaču s inicijativom za izmjenu osnivačkog akta, a kao dokaz je dostavljena Inicijativa za izmjenu i dopunu Osnivačkog akta, upućena 13. 6. 2023. godine Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo, te Urgencija na ovu Inicijativu, upućena 27. 3. 2024. godine.

Obrazloženje nije imalo uticaja na izmjenu nalaza u Izvještaju, s obzirom na to da se Inicijativa koju je Bolnica dostavila Ministarstvu zdravstva Kantona Sarajevo ne odnosi na uređenje iznosa sredstava za osnivanje i početak rada Bolnice.

- Vezano za prijem u radni odnos, Bolnica je navela da je članom 20a. Zakona o radu propisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure javnog oglašavanja, kao i da će nadležni organi donijeti propise kojima će se urediti ta oblast na nivou FBiH, odnosno kantona. U Kantonu Sarajevo na snazi je Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo, kojom je propisana i mogućnost angažovanja radnika bez prethodnog javnog oglašavanja, ali u tačno određenim situacijama. Iako Uredba ne propisuje, Bolnica je zapošljavanje na određeno vrijeme u hitnim situacijama vršila putem posredovanja Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, što je i konstatovano u Izvještaju. Navedeno je da je u 2023. godini na snazi bio moratorij na zapošljavanje i da je pribavljanje saglasnosti za prijem radnika i provođenje postupka prijema u radni odnos trajalo minimalno tri mjeseca, što ukazuje na nemogućnost suprotnog postupanja a da se ne ugrozi proces rada i pružanje zdravstvene zaštite građanima. Bolnica navodi da su formulisani nalaz i preporuka podložni različitim tumačenjima, pa i onom da se vršilo nezakonito zapošljavanje, što nikako nije slučaj. Također, u komentaru se konstatuje da neusklađenost Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru na teritoriji Kantona Sarajevo sa odredbama Zakona o radu ne može biti stavljena na teret Bolnice.

Uvažavajući dato obrazloženje, iako je Uredbom ostavljena mogućnost zapošljavanja bez provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, to nije u skladu sa Zakonom o radu, kojim je regulisano da se prijem u radni odnos vrši nakon provedene procedure obaveznog javnog oglašavanja, u cilju osiguranja transparentnosti. Na ovo je skrenuta pažnja u isticanju pitanja u skladu sa ISSAI-jem 2706 – Tačke za isticanje pitanja i tačke za ostala pitanja u izvještaju nezavisnog revizora i ne utiče na dato mišljenje.

- Za sačinjavanje tenderske dokumentacije i vrednovanje ponuda Bolnica je navela da prilikom provođenja postupaka javnih nabavki i pripreme tenderske dokumentacije postupa s pažnjom dobrog privrednika i u razumnom uvjerenju da se djeluje u najboljem interesu Bolnice, kao i da se Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti nastoje ispoštovati u cijelosti. U komentaru su iskazane nejasnoće zašto se u citiranom tekstu kod nepravilnosti koje se odnose na tendersku dokumentaciju navodi ukupna procijenjena vrijednost javnih nabavki, koja je znatno veća od ugovorene vrijednosti revidiranih javnih nabavki, te se navodi da procijenjena vrijednost ne znači nužno i njeno ugovaranje i realizaciju, odnosno ne proizvodi odliv novca Bolnice, jer ne postoji obligatorni odnos niti obaveza izdavanja knjigovodstvene isprave u skladu sa članovima od 10. do 12. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te kao takva apsolutno ne uslovljava promjene na imovini i obavezama Bolnice, osim ako dođe do njene realizacije. Kod nabavke lijekova i šivaćeg i hirurškog materijala navedeno je da je ugovorena vrijednost materijala 4.078.653 KM i manja je za 2.261.347 KM od procijenjene vrijednosti. U komentaru se navodi da je kod nabavke lijekova za potrebe Bolnice tenderska dokumentacija izmijenjena u skladu s članom 53. stav 6. Zakona o javnim nabavkama. Dalje Bolnica opisuje postupak podnošenja žalbe ponuđača Licentis d.o.o., koja je u cijelosti usvojena, i žalbe ponuđača Zefarm d.o.o., koja je djelimično usvojena, te da je postupak proveden u skladu sa Zakonom, kao i da su produženi rokovi za provođenje postupka i zaključivanje ugovora. Vezano za nabavku hirurškog i šivaćeg materijala navedeno je da su obje dostavljene žalbe odbačene kao neuredne, a tenderska dokumentacija ostala je neizmijenjena, te je postupak javne nabavke okončan.

U vezi nejasnoća kod iskazivanja ukupne procijenjene vrijednosti javnih nabavki, skrećemo pažnju na to da se navedena procijenjena vrijednost odnosi na postupke nabavke lijekova za potrebe Bolnice, hirurškog i šivaćeg materijala, dijagnostičkih sredstava za koagulaciju i imunologiju, potrošnog materijala za uzorkovanje krvi i potrošnog materijala za glukometar, a ne samo na dva postupka koja se navode u komentaru. Također, nalazi u ovom dijelu se odnose na revidiranu tendersku dokumentaciju, a ne na realizaciju ugovora.

Vezano za navode u komentaru koji se odnose na tendersku dokumentaciju, za ove postupke nisu prezentovane nove informacije ili dokumentacija; data su samo dodatna obrazloženja za postupke. Tenderska dokumentacija u ovim postupcima prvobitno nije bila sačinjena u skladu sa zakonskim odredbama, što je za posljedicu imalo produženje rokova za provođenje postupka i zaključivanje ugovora. U nalazu nije navedeno da su izmjene tenderske dokumentacije vršene suprotno članu 53. stav 6. Zakona o javnim nabavkama. Iz navedenih obrazloženja Bolnice za postupak nabavke hirurškog i šivaćeg materijala ne možemo zaključiti da su žalbe neosnovane, samim tim što su odbijene jer žalitelji nisu platili naknade za pokretanje žalbenog postupka. Iako su žalbe odbijene i postupak proveden, konstatujemo da je Bolnica prilikom pripreme tenderske dokumentacije postavila različite uslove za pojedinačne ponuđače i grupe ponuđača, što nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

- U vezi obavljanja redovnog rada, uključujući i dežurstva, do propisanog broja sati, Bolnica je navela da s postojećim kadrovskim kapacitetima nije moguće sa dežurstvima ispoštovati mjesečni fond sati.

Uvažavajući dato obrazloženje, skrećemo pažnju na to da je u Izvještaju konstatovano da je navedeno posljedica niske popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta, odnosno manjka kadra. Međutim, odredbama kolektivnih ugovora utvrđeno je da poslodavac ne može odrediti duže radno vrijeme od propisanog zakonom, računajući i vrijeme provedeno na dežurstvu, dok je Pravilnikom o radu propisano da se dežurstvo računa u radno vrijeme.

Također, u komentaru su navedene aktivnosti koje je Bolnica već poduzela, kao i aktivnosti koje planira poduzeti u narednom periodu, s ciljem realizacije preostalih preporuka.

Reviziju Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Selesković – voditeljica tima, Jelena Lovrić – članica tima, i Selma Semić – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Selesković, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
zavoda, fondova i agencija**

Marijana Milićević, s. r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

JU Opća bolnica "Prim.dr.Abulah Nakaš"

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, Silvije Strahimira Krančevića 12

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

ASA Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1344601000000734

Broj računa

4200288400001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200288400001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)**

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	54.260.557	54.517.933
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	53.753.902	54.009.911
1.1.	Zemljište		003	2.404.458	2.404.458
1.2.	Građevinski objekti		004	40.605.490	40.669.146
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	8.937.941	9.271.988
1.4.	Transportna sredstva		006	71.465	87.538
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	834.760	831.325
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	899.788	745.456
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	0	0
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	0	0
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	0	0
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	6.655	8.022
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	0	0
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	6.655	8.022
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

1033793852

Kontrolni broj: 1033793852

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	0	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	500.000	500.000
11.1.	Depoziti kod banaka		029	500.000	0
11.2.	Dati krediti		030	0	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	500.000
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgođena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	11.722.788	8.362.482
1.	Zalihe (038 do 042)		037	2.678.677	1.774.914
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	2.678.677	1.774.914
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	0	0
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	0	0
1.5.	Dati avansi		042	0	0
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	424.791	361.584
4.1.	Kupci - povezane strane		046	0	0
4.2.	Kupci u zemlji		047	416.315	351.239
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	8.476	10.345
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	0	0
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dati krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	0	0
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	8.338.676	5.698.908
10.	Akontacije poreza na dobit		058	15.626	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	265.018	527.076
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	65.983.345	62.880.415
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	1.429.012	0
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	67.412.357	62.880.415
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	0	0
1.1.	Dionički kapital		102	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	0	0
1.4.	Državni kapital		105	0	0
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	47.345.819	46.886.102
3.1.	Statutarne rezerve		109	47.345.819	46.886.102
3.2.	Ostale rezerve		110	0	0
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	0	0
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	0	0
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	537.758	459.716
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	0	25.917
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	537.758	433.799
6.	Gubitak (119+120)		118	0	0
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	0	0
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	0	0
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	47.883.577	47.345.818
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		0
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	47.883.577	47.345.818
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	10.479.148	9.342.012
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	0	0
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127	0	0
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgođeni prihod		130	8.981.985	8.237.821
3.	Rezervisanja		131	1.497.163	1.104.191
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	0	0
C.	Odgođene porezne obaveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	7.620.620	6.192.585
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	3.524.721	2.007.160
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	3.493.843	1.896.718
1.2.	Ugovorne obaveze		137	30.878	44.162
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	0	66.280
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139	0	0
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	0	0
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgođeni prihod		144	393.443	933.906
5.	Rezervisanja		145	0	0
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	125
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	3.702.456	3.251.394
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	18.099.768	15.534.597
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	65.983.345	62.880.415
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	1.429.012	0
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	67.412.357	62.880.415

Sarajevo-Centar, 16.04.2024.

Mjesto i datum

KASUMOVIĆ (ISMET) IBRAHIM

Certificirani računovođa

CR-5413/5

Broj licence

Prof.Dr.Ismet Gavrankapetanović

Direktor

M.P.

Kontrolni broj: 1033793852

str. 4 od 4

JU Opća bolnica "Prim.dr.Abulah Nakaš"

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, Silvije Strahimira Krančevića 12

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

ASA Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1344601000000734

Broj računa

4200288400001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200288400001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	57.014.908	51.432.387
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202	0	0
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	0	0
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	57.014.908	51.432.387
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	0	0
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	1.023.142	51.432.387
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	55.991.766	0
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	0	0
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	0	0
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	0	0
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	2.831.021	4.170.072
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	0	0
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	0	0

1194790302

Kontrolni broj: 1194790302

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	0	0
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjena vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		0
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237	0	0
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241	0	0
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	8.517	1.335
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	131.208	0
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Kontrolni broj: 1194790302

str. 2 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		0
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	23.403	17.122
9.1.	Prihodi od kamata		248	10.891	10.891
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	14	0
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	12.498	6.231
10.	Ostali prihodi i dobici		251	2.667.893	4.151.615
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	59.845.929	55.602.459
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	58.135.461	54.554.496
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	0	0
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	0	0
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	8.561.066	9.069.981
4.	Troškovi energije i goriva		257	1.563.426	1.448.260
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	42.577.635	38.986.514
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	33.877.846	30.365.475
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	8.561.619	8.492.831
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	138.170	128.208
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	2.769.562	2.636.966
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	2.769.562	2.636.966
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	0	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	0	0
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	2.232.195	2.029.031
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	431.577	383.744
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	1.149.563	575.394
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	5.519	0
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	5.519	0
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	0
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Kontrolni broj: 1194790302

str. 3 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	7.946	38.705
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	7.946	38.705
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10.	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	886.023	130.826
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	130.667	311.875
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		0
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	88.223	7.323
9.1.	Rashodi od kamata		305	87.720	7.309
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	0	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	503	14
10.	Ostali rashodi i gubici		308	31.185	86.665
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	59.285.024	55.129.890
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	560.905	472.569
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	23.146	38.770
1.	Tekući porez na dobit		313	23.146	38.770
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	537.759	433.799
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	537.759	433.799
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobici/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	537.759	433.799
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340	0	0
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341	0	0
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	537.759	433.799
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		0
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	537.759	433.799
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		0

Sarajevo-Centar, 16.04.2024.

Mjesto i datum

KASUMOVIĆ (ISMET) IBRAHIM

Certificirani računovođa

CR-5413/5

Prof.Dr.Ismet Gavrankapetanović

M.P.

Direktor

Kontrolni broj: 1194790302

str. 5 od 5

JU Opća bolnica "Prim.dr.Abulah Nakaš"

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, Silvije Strahimira Krančevića 12

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

ASA Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1344601000000734

Broj računa

4200288400001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200288400001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**
(Indirektna metoda)
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	560.905	472.569
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	2.769.562	1.444.533
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503	5.519	0
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504	0	0
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505	0	0
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506	0	0
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507	0	0
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508	0	0
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509	0	0
1.2.9.	Efeki promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510	0	0
1.2.10.	Efeki promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511	0	0
1.2.11.	Efeki promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512	0	0
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513	0	0

1764579242

Kontrolni broj: 1764579242

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514	0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515	0	38.625
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516	0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517	0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	-541	311.875
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519	0	-329
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	0	-174.781
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521	0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522	0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523	0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-10.891	-10.891
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	88.223	7.323
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-903.763	157.587
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	-63.207	-85.763
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	262.058	-120.790
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	0	-262.731
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	3.129.490	-422.496
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	-1.585.657	-3.871
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	-13.284	18.655
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533	0	-38.645
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	4.238.414	1.330.870
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	-1.532.365	-688.959
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536	0	0
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537	0	0
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538	0	0
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	0	0
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540	0	0
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541	0	0
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542	0	0
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	0
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	0	0
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Priljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	0	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Priljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	27.980
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+)(-)	564	-1.532.365	-660.979
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	0	0
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	-66.281	-879.858
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	0	0

Kontrolni broj: 1764579242

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	-66.281	-879.858
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	2.639.768	-209.967
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	5.698.908	5.908.875
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	8.338.676	5.698.908

Sarajevo-Centar, 16.04.2024.

Mjesto i datum

KASUMOVIĆ (ISMET) IBRAHIM

Certificirani računovođa

CR-5413/5

Broj licence

Prof.Dr.Ismet Gavrankapetanović

M.P.

Direktor

Kontrolni broj: 1764579242

str. 4 od 4

JU Opća bolnica "Prim.dr.Abulah Nakaš"

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, Silvije Strahimira Krančevića 12

Sjedište i adresa pravnog lica

Djelatnosti bolnica

Djelatnost

ASA Banka d.d. Sarajevo

Naziv banke

1344601000000734

Broj računa

4200288400001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200288400001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

86.10

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

077

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Sarajevo-Centar

Mjesto

KASUMOVIĆ (ISMET) IBRAHIM

Certificirani računovođa

CR-5413/5

Broj licence

Prof.Dr.Ismet Gavrankapetanović

Direktor

16.04.2024.

Datum

033/285-116

Kontakt

18481033565542694

Kontrolni broj: 18481033565542694

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
		Vlasnički udjeli									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	0	0	46.886.102	0	0	0	25.918	46.912.020		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	0	0	46.886.102	0	0	0	25.918	46.912.020		
5. Dobit/(gubitak) za period	905	0	0	0	0	0	0	433.799	433.799		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906	0	0	0	0	0	0	0	0		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	433.799	433.799		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	-1	-1		
12. Ostale promjene	912	0	0	0	0	0	0	0	0		
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	0	0	46.886.102	0	0	0	459.716	47.345.818		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Efekti retroaktivnog prepravljanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	0	0	46.886.102	0	0	0	459.716	47.345.818		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	537.759	537.759		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	537.759	537.759		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	-459.717	-459.717		
24. Ostale promjene	924	0	0	459.717	0	0	0	0	459.717		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	0	0	47.345.819	0	0	0	537.758	47.883.577		

Kontrolni broj: 18481033565542694

str. 2 od 2

Javna ustanova Opća bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš"
Kranjčevićeva 12, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Datum: 21.06.2024.g.

Broj: 01-2203-1/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA UPRAVE

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje takođe sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bi smo se odgovarajuće informisali):

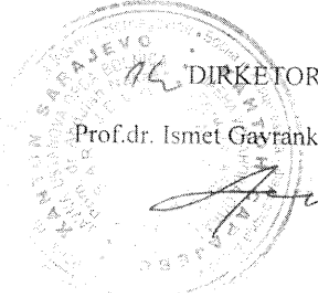

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti su razumne i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljavanje ili objavljivanje bili su prepravljani ili objavljeni.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.

- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane su u finansijskim izvještajima.
- Omogućili smo vam:
 - Pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja.
 - Pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku pokrenutih protiv Javne ustanove Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ i pokrenutih od Javne ustanove „Prim. dr. Abdulah Nakaš“, procjene ishoda tih sporova, kao i procjenu rezervisanja za iste.
 - Pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama.
 - Dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije.
 - Neograničen pristup osobama u Javnoj ustanovi Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ za koje ste vi utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
 - Rukovodstvo
 - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
 - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

16. DIREKTOR
Prof.dr. Ismet Gavrankapetanović

- 2 -

